

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Devs

FLACARA
Nr. 22 (47) - 15 NOIEMBRIE 1954

In zilele Lunii Prieteniei Romîno-Sovietice am avut prilejul de a admira măiestria unei talentate formații artistice sovietice — Ansamblul de Stat de dansuri populare al R. S. S. Moldovenești. Fotografia noastră aduce imaginea unuia din dansurile interpretate de talentații artiști ai ansamblului
Fotografie : L. TIBOI

COPERTA I: Astăzi studenți la Institutul Agronomic din București — mîine ingineri agronomi, ce vor transpune în practică Directivele Partidului cu privire la dezvoltarea agriculturii!
Fotografie : Marin IVANCIU

COPERTA a IV-a: Excursie la cabana Cristianul Mic din masivul Postăvarul.

Fotografie : Tadeu CIOS

Un aspect al tribunei din Piața I. V. Stalin, în timpul mitingului oamenilor muncii din Capitală.

PE DRUMUL LUI OCTOMBRIE

„... Revoluția muncitorilor și țăranilor, a cărei necesitate au arătat-o neconținut bolșevicii, s-a împlinit... De azi înainte începe o epocă nouă în istoria Rusiei, și această a treia revoluție rusă trebuie să ducă în cele din urmă la victoria socialismului...”

Era în ziua de 7 Noiembrie 1917. Lenin adresa aceste cuvinte lumii întregi. Și pentru prima oară în decursul miilor de ani, oamenii muncii, cei care produc bunurile, cei ce făuresc tot ce e frumos în lume, au văzut că visul lor de veacuri de a fi liberi, de a se bucura de viață, e realizabil. Din această zi începe cu adevărat istoria vieții libere.

★

Iată, s-au împlinit 37 de ani din acea toamnă când la semnalul „Aurorii” a izbucnit revoluția. Zece ani au trecut de când poporul nostru sărbătorește și el liber această mare sărbătoare a proletariatului mondial.

În fiecare an, în cinstea zilei de 7 Noiembrie întrecerea socialistă ia un avânt tot mai mare. Și anul acesta numeroși muncitori, mii și mii de brigăzi au luat parte la marea întrecere. Poporul nostru muncitor se mândrește cu rezultatele obținute. S-au pus în funcțiune noi termocentrale și întreprinderi care constituie mândria poporului român. Chiar în cinstea zilei de 7 Noiembrie a intrat în funcțiune fabrica de praf de lapte de la Remetea, și nu de mult fabrica de egrenat bumbac de la Ciulnița. La fabrica de săpun „Stela” muncitorii au dat peste prevederile planului mai mult de 214 tone săpun de rufe; la întreprinderea „Grivița-conserve” s-au făcut economii de 55.400 lei. 6.413 metri țesături au produs peste plan textileștiile de la fabrica „Independența” din Craiova. Muncitorii din Regiunea Autonomă Maghiară au dat și ei, peste prevederile planului, produse de larg consum în valoare de peste 10.000.000 lei. În acest răstimp, rod al întrecerii socialiste, s-au produs peste plan 214.000 bucăți tricotate de bumbac, 116.000 bucăți tricotate de lână și 212.000 bucăți confecții din lână. Industria alimentară a dat peste plan 283 tone produse

de pește, 223 tone produse de carne, 114 tone unt etc. Cu mare avânt s-a desfășurat întrecerea în agricultură. În cinstea zilei de 7 Noiembrie o serie întreagă de regiuni ale țării, cum sînt regiunile Iași, Pitești, Oradea, București, Baia Mare, au terminat însămînțările de toamnă.

Cu asemenea victorii oamenii muncii au venit la mitingurile, ce au avut loc în întreaga țară pentru sărbătorirea zilei de 7 Noiembrie.

★

În Piața I. V. Stalin din București, zeci de mii de cetățeni s-au adunat să sărbătorească marea aniversare. Piața are un aspect festiv. Nenumărate steaguri roșii flutură în bătaia vîntului toamnat. Mulțimea adunată întîmpină, cu îndelungi ovații, apariția la tribună a iubiților conducători ai partidului și guvernului și a ambasadorului U.R.S.S.

Mitingul este deschis și ia cuvîntul tovarășul Chivu Stoica, prim vicepreședinte al Consiliului de Miniștri.

Cuvintele sale sînt ascultate cu mult interes. Ele răsună ca o minunată evocare a anilor care s-au scurs, ani ai victoriei Revoluției, ani ai construcției pașnice, cînd în marea Uniune Sovietică, popoare libere ridicau pe nerăsuflăte cea mai strălucitoare și puternică cetate a fericirii și bunăstării din cîte a cunoscut-o omenirea: marea Patrie Socialistă a popoarelor libere.

Realizările marii Patrii a Socialismului neliniștesc și înfurie pe imperialiști. Negustorii de moarte fac coaliții războinice. Ei răscolesc apele Pacificului cu bombe; preamăresc din nou cască cenușie și caută să reînvie cea mai bestială armată pe care a cunoscut-o vreodată omenirea, falimentara armată hitleristă. Dar în fața acestor manevre stau de veghe poporul sovietic, poporul chinez, popoarele din țările democrat-populare, toți iubitorii de pace din lume. Ele sprijină cu căldură politica externă de pace a marii Uniuni Sovietice.

Tovarășul Chivu Stoica a relevat apoi realizările obținute de poporul român în cinstea

zilei de 7 Noiembrie: „Anul acesta, oamenii muncii din țara noastră întîmpină marea sărbătoare de 7 Noiembrie în condițiile luptei pentru împlinirea Hotărîrilor Plenarei din august 1953 a C.C. al P.M.R. și a prevederilor proiectului de Directive al Congresului al II-lea al Partidului cu privire la dezvoltarea agriculturii în următorii 2-3 ani. O dată cu dezvoltarea continuă, rațională, a industriei grele și cu creșterea rapidă a industriei ușoare și alimentare producătoare de bunuri de larg consum, partidul nostru mobilizează toate forțele pentru ridicarea agriculturii în interesul dezvoltării întregii economii naționale și a ridicării nivelului de trai al poporului muncitor. Succesele dobîndite în domeniul industriei grele au creat o temelie traică pentru ca, într-un timp relativ scurt, să se realizeze o creștere rapidă a producției agricole și a producției obiectelor de consum.”

A luat apoi cuvîntul tovarășul L. G. Melnikov, ambasadorul Uniunii Sovietice la București. Felicitînd poporul român cu prilejul marii sărbători, vorbitorul a subliniat marile transformări ce au avut loc în țara noastră, succesele obținute în creșterea volumului producției industriale, care dă astăzi utilaj tehnic modern, succesele însemnate în dezvoltarea agriculturii pentru obținerea a cît mai multe produse necesare consumului și industriei ușoare și alimentare.

Mulțimea adunată la miting a aprobat cu îndelungi ovații cuvîntările rostite. Apoi, în atmosfera unei însuflețiri generale, s-a dat citire unei telegrame de salut adresate Guvernului Sovietic și Comitetului Central al P.C.U.S. După care, într-o atmosferă de voieșie, oamenii au încins hore uriașe.

Aniversarea zilei de 7 Noiembrie va fi totdeauna pentru poporul român, o mare sărbătoare. Căci drumul fărîirii unei vieți îmbelșugate și fericite, pe care îl pășeste astăzi ferm, a fost deschis acum 37 de ani de Marea Revoluție Socialistă din Octombrie. Drumul Marelui Octombrie e rodnic și poporul nostru merge neclintit pe acest drum.

Acesta e drumul...

— reportaj —

de Cernel BOZBICI

Puful de bumbac din grădina

— Minunată țară-i Egiptul! Unde-o fi nu știu, dar voi, copii, poate ați învățat la școală despre împărăția asta...

Copiii lui nea Ilie Toma adunați în jurul străchinilor cu ciorbă lăsară mai domol plescăitul limbilor și se întoarseră spre tatăl lor care intrase cu un pumn de puf alb în mână. În lumina palidă a lămpii puful de bumbac, de alb ce era, lucea și copiii vedeau chiar și închipuite sclipiri. Pe lângă el numai mâna omului parcă era mai neagră ca totdeauna. Dar le fu frică să-l întrebe și socotiră că praful și vântul Bărăganului sînt de vină... De aceea tăcură și-l ascultară cum vorbea mai mult cu sine decît cu flămînzii de ei, despre împărăția Egiptului.

— Hm, directorul vostru zice că-i undeva la capul pămîntului, unde soarele bate mai avan, iar rîurile sînt calde și mari. Țară fără iarnă... Și bumbacul ăsta se întinde cît zece bărăgane, iar cîmpul e numai floare albă cît vezi cu ochii.

Ilie tăcu și începu să-și mănînce ciorba. Copiii priveau la el și în capul lor se învălmășeau imagini despre necunoscutele locuri unde crește bumbacul. Le reveneau în minte tulpinile de dincolo de fereastră cu flori de vată, care chiar acum, dacă te-ai uita prin geam, le-ai zări scaldate de lumina lunii. Aici în grădiniță, unde cresc

Ilie Toma stă de vorbă cu consătenii despre avanta'ele asociației.

de-a valma legume și flori, pe-o bucată care nu are mai mult de cincisprezece pași, tata a semănat bumbac. De ce l-o fi semănat numai el știe. Căci nicăieri cît bați satul nu vezi la nimeni. Poate vrea să facă tata un Egipt aici la Tătaru... Și adormind, copiii visară un cîmp fără de sfîrșit, alb, și-l numiră Egiptul...

În toamna anului 1936, an în care se petrecea întîmplarea de față, Ilie Toma a cules vreo 10 kg de bumbac din grădina. Dar cum vremurile erau aspre, cultivarea bumbacului a rămas numai un vis...

Despre istoricul cultivării bumbacului în România vorbesc statisticile. În anul 1925 s-au cultivat în regiunile propice

acestei plante 125 de hectare. Cu doi ani mai tîrziu, în 1927 această suprafață scade la 9 hectare. Între anii 1937-1944 se cultivă doar 1696 hectare. Pricina? Dezinteresul voit al regimului burghezo-moșieresc pentru dezvoltarea economiei naționale. Aveau oare vreun interes guvernării Romîniei de odinioară să încurajeze și să ajute țărînimea să cultive bumbac? De ce? Lor le reveneau sume frumoșele din tranzacțiunile comerciale cu companiile străine exportatoare ale aurului alb.

În România democrat-populară în anul 1953 numărul hectarelor cultivate cu bumbac a depășit 200.000.

Sala de adunări a organizației de bază din Tătaru era plină de oameni.

Se semnează actul de constituire.

În lumina lămpilor literele nenumăratelor lozinci așezate la întîmplare erau estompate de umbrele proiectate difuz pe pereți. Comuniștii și cei fără de partid ascultau interesați citirea proiectului de Directive cu privire la dezvoltarea agriculturii în următorii 2-3 ani. Cîte unul își făcea notițe, mișgăind cu creionul litere mari ușor de distins în lumina palidă a sălii.

Începură discuțiile. Preda Iacob, referentul tehnic al cooperativei, luă cuvîntul și puse o problemă care-i făcu pe toți cei prezenți să ridice capetele și să asculte cu atenție:

— Proiectul de Directive are un punct foarte important pentru noi. Mă gîndesc la asociația pentru cultivarea în comun a plantelor tehnice. La noi crește bumbac. În ultimii ani îl cultivă din ce în ce mai mulți. M-am tot gîndit ascultînd proiectul, ce-ar fi dacă noi țărîni individuali ne-am asocia? Ei bine, propunerea mea concretă e asta: să facem o asociație pentru cultivarea bumbacului, așa cum scrie în Directive...

Eugen Jencu, învățător din comună, se ridică zgomotos și ceru cuvîntul:

— O propunere bună! După socoteala mea o mare parte din sătenii noștri în anii din urmă se specializează în cultivarea bumbacului. Din 1948 încocoace în fiecare an suprafața cultivată cu bumbac a crescut. Anul acesta am ajuns la 453 hectare. Datoria noastră e să încurajăm această inițiativă. Pe mine socotiți-mă alături de voi. Am să merg și să lămuresc cît mai mulți tovarăși de-ai noștri să vină în asociație.

S-a discutat mult, s-au luat hotărîri și cea mai importantă a fost înființarea unui comitet de inițiativă. S-a dat tot felul de exemple, dar cel mai convingător a fost rezultatul obținut de gospodăria colectivă din comună. Spre deosebire de individuali, gospodăria a avut anul acesta o recoltă de bumbac de 600 kg la hectar, pe cînd individualii doar 400 kg.

— Tractoarele, sămînța selecțio-

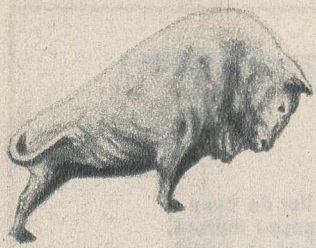
Odată cu zorile, o nouă șarjă la unul din furnalele Reșiței.

Fotografie de M. IVANCIU

Asemenea rod de pe un pământ vlăguit, sterp, ca cel al Romel-Botoșanilor! Mai bine spus: iată ce se poate obține de pe un pământ lucrat științific și irigat. Varza din brațele colectivistei Teodora Hodiresel, pe care ea a ținut s-o înfățișeze reporterului nostru fotograf, cîntărește nu mai puțin de 8 kg.

Fotografie: A. LOVINESCU

Uzina de AUTOMOBILE

Pînă nu demult, pe locurile unde se înalță azi clădirile impunătoare ale uzinei de automobile din Minsk, se întindea una din nesfîrșitele păduri din jurul capitalei Bielorusiei. Dar acum, în locul codrului verde se ridică un adevărat orașel muncitoresc, în care viața pulsează din plin. Mii de muncitori, ingineri și tehnicieni, constructorii puternicelor autocamioane de diferite tipuri, trăiesc și muncesc în acest tînr, dar atît de vestit orașel industrial sovietic.

Capitala Bielorusiei Sovietice, Minsk, se mîndrește pe drept cuvînt cu uzina sa modernă de automobile, unul dintre giganții industriei sovietice, în care majoritatea lucrărilor sînt mecanizate sau automatizate.

Uzina de automobile din Minsk fabrică în prezent în serie atît autocamioanele de 6 tone „MAZ-205”, cît și puternicele autocamioane basculante de 25 tone — „MAZ-525” — folosite pe șantierele uriașelor hidrocentrale electrice (foto 1).

Părțile componente ale marilor autocamioane, mergînd pînă la piesele cele mai mici, lucrate în diferite ateliere, sînt toate centralizate în hala de montaj, pe convelerul principal (foto 2), a cărui lungime este de 180 metri. Mașinile montate nu părăsesc uzina pînă nu sînt supuse în prealabil unui control riguros. Acest ultim și hotărîtor control îl efectuează Alexandr Ostrovski, cel mai bun șofer al uzinei (foto 3). El este un adevărat „doctor al mașinilor”: diagnosticul lui este întotdeauna cel mai just.

Un nesfîrșit convoi de mașini noi se scurge zilnic prin porțile uzinei. Autocamioanele sînt încărcate pe vagoane-platformă și expediate în diferite regiuni ale Uniunii Sovietice.

Dar realizările celor de la uzina

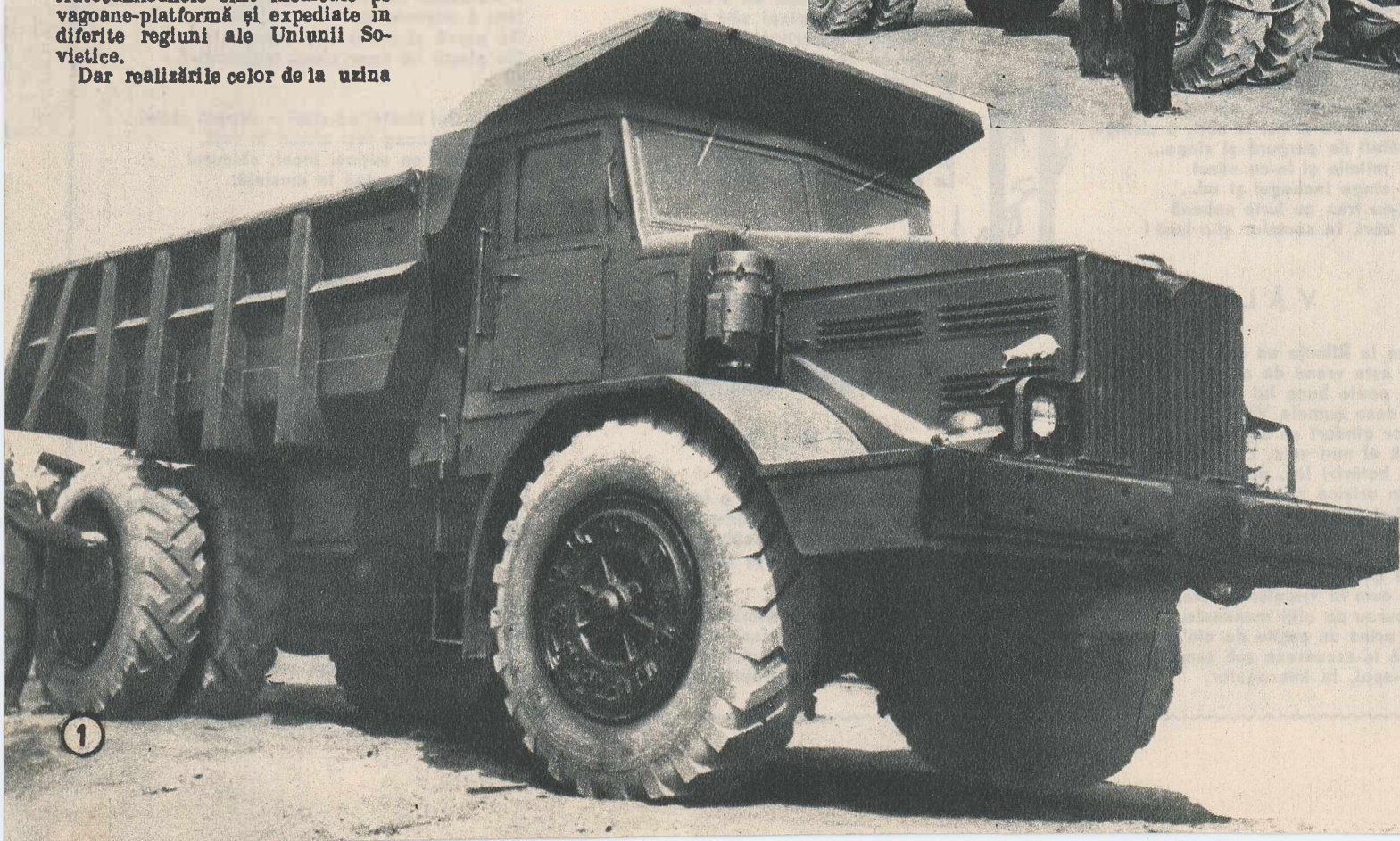
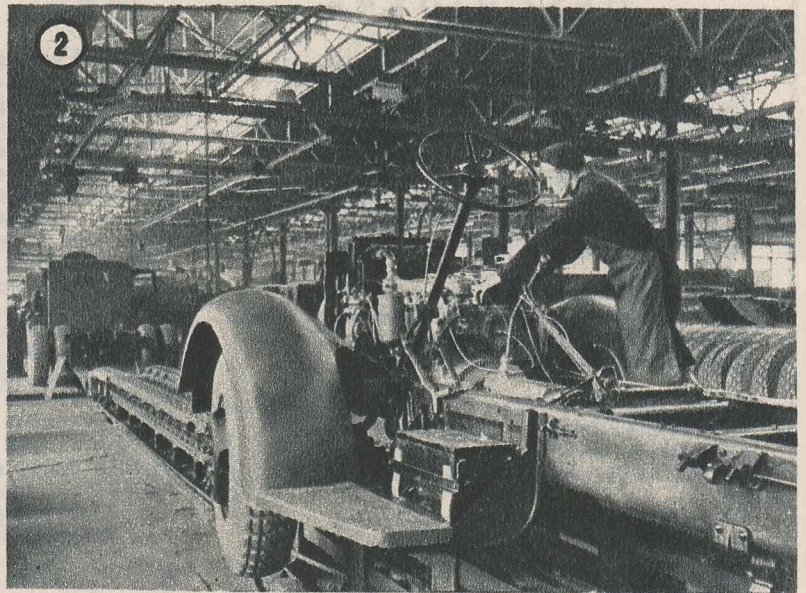
de automobile din Minsk nu se opresc aici. Omul sovietic, cercetător neobosit, luptă neîncetat pentru îmbunătățirea metodelor sale de muncă și a produselor. Astfel la secția de proiectare și experimentare a uzinei se lucrează în prezent la perfecționarea construirii autocamioanelor basculante de mare tonaj, în vederea măririi rezistenței lor în condițiile anevoioase ale lucrului în cariere.

Astfel, la uzina din Minsk s-a construit recent o nouă remorcă autobasculantă „MAZ-5210”, (foto 3), cu o capacitate de încărcare de 40 tone, prevăzută cu un mecanism hidraulic, care permite ca descărcarea să se facă simultan pe ambele părți și cu maximum de rapiditate.

În ultima vreme la uzina de automobile din Minsk productivitatea muncii a crescut considerabil. Astfel, asamblarea autocamioanelor de 6 tone se face acum de aproape șase ori mai repede decît în primul an al actualului cincinal. Pe de altă parte, a crescut producția de autocamioane basculante de 25 tone. Prețul de cost al unui autocamion de 6 tone a fost redus cu 25%, în comparație cu cel din anul 1951, iar prețul unui autocamion de 25 tone, cu aproape 50%.

Statul Sovietic răsplătește cu dragoste pe constructorii de automobile din Minsk pentru munca lor plină de abnegație și se îngrijește ca viața lor să devină mai bună, mai îmbelșugată. Și acest lucru îl simte în mod concret fiecare muncitor din marele colectiv al uzinei.

Comitetul de uzină cheltuește

ILE din Minsk

anual sute de mii de ruble pentru amenajarea și întreținerea unor confortabile case de odihnă, pentru creșe și cămine de copii. Uzina posedă o minunată casă de odihnă la Bulduri, pe litoralul mării, lângă Riga, unde în timpul verii se odihnesc zeci de familii de muncitori.

Fonduri uriașe sînt afectate pentru a se asigura lucrătorilor uzinei și condiții bune de locuit. Numai în ultimii ani s-au cheltuit peste 75 milioane de ruble pentru construirea de locuințe muncitorești. Mulți dintre muncitori și tehnicieni își construiesc case proprii cu ajutorul creditelor acordate de către stat.

Astfel orașul muncitoresc al

uzinei de automobile din Minsk crește și se dezvoltă văzînd cu ochii.

Pînă nu demult, în orașelul uzinei exista o singură școală medie tehnică de mecanică-auto. Astăzi numărul școlilor este mult mai mare, iar în toamna anului trecut s-a deschis aici și o filială a Institutului Politehnic.

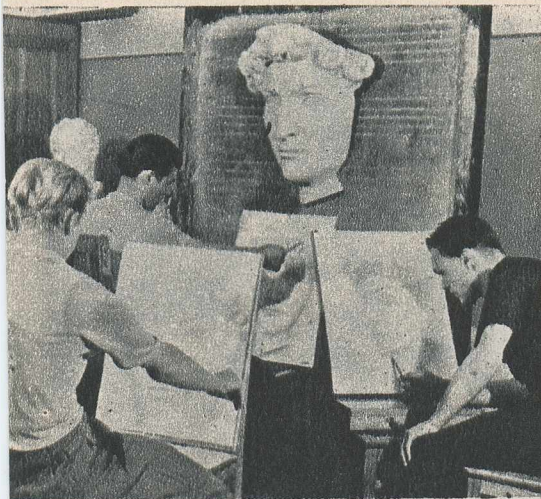
În clădiri frumoase și luminoase sînt amenajate grădinițe și creșe, unde copiii lucrătorilor sînt educați și îngrijiți cum nu se poate mai bine (foto 5). Peste 100 de tineri frecventează școala de muzică.

O mîndrie a celor de la uzina din Minsk este și Palatul Culturii, cu cele două cluburi ale sale, cu un stadion, terenuri sportive și un minunat parc. În timpul lor liber,

muncitorii citesc, învață, fac sport. În cadrul clubului uzinei a fost organizat un studio de arte plastice, care dă posibilitate tinerilor constructori să-și valorifice talentele (foto 4). Tineretul a creat și un puternic colectiv artistic cu echipe de teatru, cor și dansuri populare, care se bucură de mult succes.

Mulți dintre lucrătorii, inginerii și tehnicienii uzinei au locuințe în afara orașelului, chiar

în centrul Minsk-ului, în blocuri construite special pentru ei. Din cele peste o sută de blocuri ale muncitorilor uzinei, unele se găsesc pe artera principală a capitalei bielorusse — pe bulevardul Stalin (foto 7).

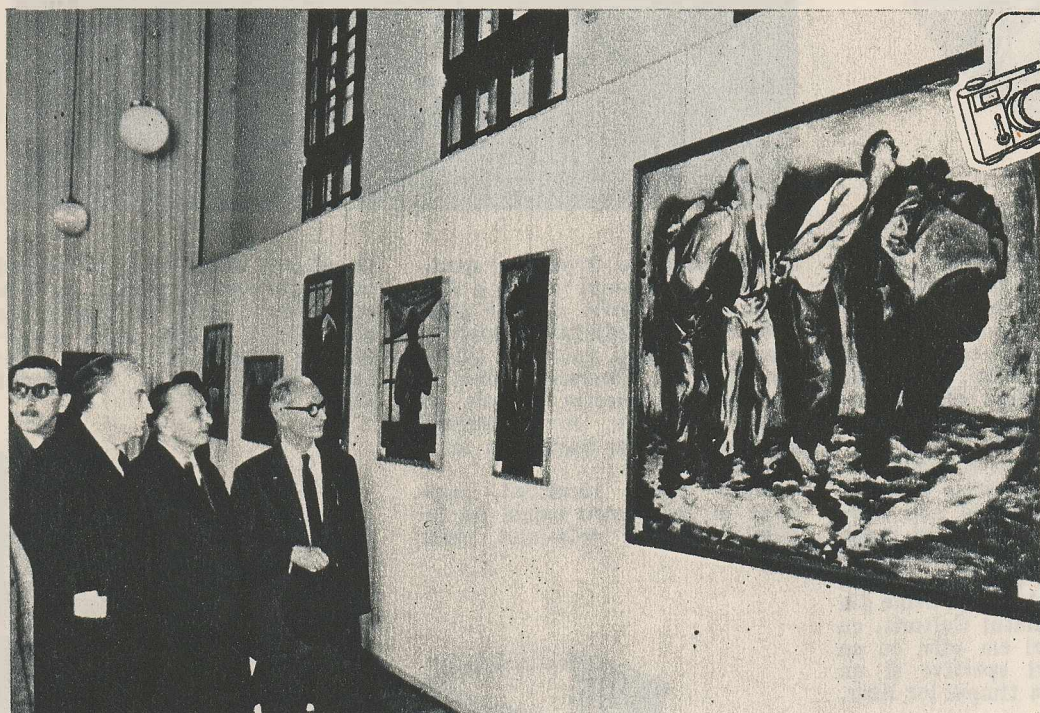
Recunoștința poporului față de un mare savant

Academicianul C. I. Parhon a împlinit 80 de ani de viață. Cu acest prilej Prezidiul Marii Adunări Naționale a conferit eminentului om de știință titlul de Erou al Muncii Socialiste. În fotografie: tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej feliicitând pe acad. prof. C. I. Parhon, cu ocazia înmînării înaltei distincții.

Un concert de neuitat

Viața muzicală a Capitalei a înregistrat, la sfîrșitul lunii octombrie, un eveniment artistic de neuitat: concertul Filarmonicii de Stat în care eminentul muzician sovietic R. M. Glier a dirijat un bogat program de lucrări proprii. În fotografie: Reinhold Moritovici Glier, feliicitînd pe solista Liana Pasquali, după interpretarea Concertului pentru harpă și orchestră.

Fotocronica FLACĂRII

Expoziția Renato Guttuso

În localul Facultății de Arhitectură a putut fi văzută pînă de curînd o interesantă expoziție de pictură și grafică în care a expus artistul italian Renato Guttuso, premiat cu Medalia de Aur a Păcii. Cunoscut prin atitudinea sa consecvent democrată, ca și prin arta sa realistă, Guttuso aduce în lucrările expuse imaginea poporului Italiei, care luptă pentru cucerirea unei vieți mai bune. În fotografie: un grup de artiști plastici romîni vizitînd expoziția.

Economii și... cîștiguri

La 30 octombrie a avut loc tragerea de bază pentru obligațiunile C.E.C. 4% cu cîștiguri.

Un nou magazin

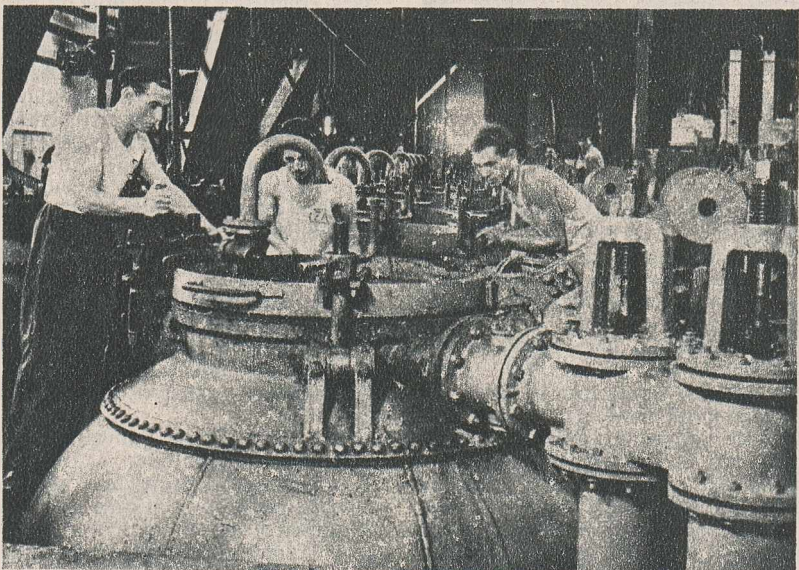
În București, pe Călea Victoriei s-a deschis recent un magazin care desface produse ale Ministerului Industriei Chimice, magazinul „Tehnochimia”. Aci cumpărătorii pot găsi cele mai felurite mărfuri, de la vopsele de toate culorile, pînă la poșetele de damă lucrate din vinilin, ballonseide impermeabile, obiecte casnice fabricate din mase plastice etc.

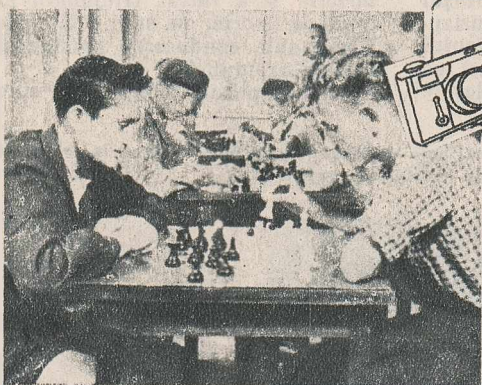
A 36-a aniversare a Comsomolului

La Palatul Pionierilor din Capitală a avut loc o adunare festivă consacrată celei de a 36-a aniversări a gloriosului Comsomol. La solemnitate au participat numeroși pionieri care și-au manifestat dragostea față de tineretul sovietic.

Cu agregate construite în țară

Fabrica de zahăr din Arad a fost înzestrată cu o baterie de difuzoare ale cărei agregate sînt construite în țara noastră.

La un club muncitoresc

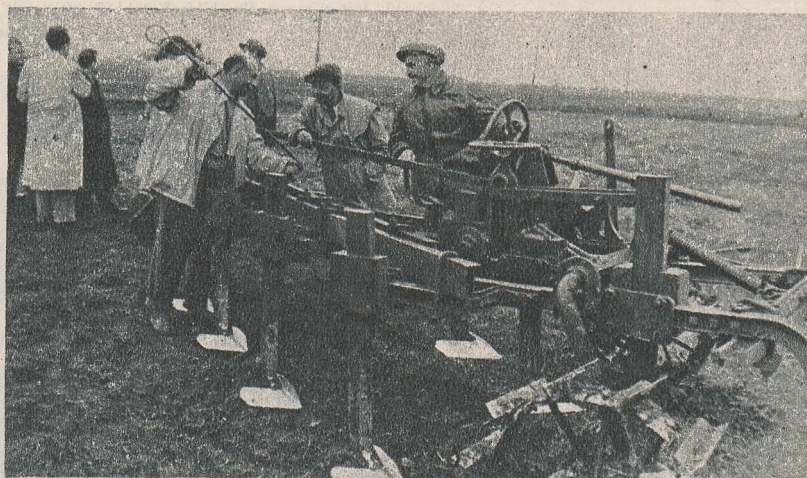
Clubul muncitoresc „Alexandru Sahia” din orașul Hunedoara este vizitat zilnic de numeroși muncitori. Biblioteca ce cuprinde peste 60.000 volume, sălile de lectură și șah sînt pentru tineret locuri de plăcută recreație și studiu.

Neagu MIRCEA
corespondent

fotocronica FLACARII

Experimentarea metodei Malțev

Metoda lui Terenti S. Malțev, experimentată pe pămînturile siberiene, a stîrnit un puternic interes în rîndurile agrotehnicienilor romîni. Chiar din această toamnă, la stațiunea I.C.A.R. Moara Domnească (regiunea București), au început primele experiențe de lucrare a solului după noua metodă. Iată, în fotografie, plugul special construit pentru aplicarea acestei metode.

ZECE ANI DE ACTIVITATE A EDITURII DE STAT PENTRU LITERATURA POLITICĂ. 1944-1954

ZECE ANI DE RODNICĂ ACTIVITATE

De zece ani Editura de Stat pentru Literatură Politică deslășoară — în condițiile de libertate create prin răsturnarea fascismului și instaurarea regimului democrat-popular — o însemnată activitate de răspîndire a cărții. Încrîmată permanent de Partid și folosind cu succes experiența marilor edituri din Uniunea Sovietică, Editura de Stat pentru Literatură Politică s-a putut prezenta la această aniversare cu un bogat bilanț de realizări. În acești ani nemuritoare opere ale lui Marx și Engels au fost tipărite în 1.718.230 exemplare, iar cele ale lui Lenin și Stalin, cuprinzînd cîteva zeci de titluri, au fost editate în 11.692.390 exemplare.

Minoritățile naționale s-au bucurat de o deosebită atenție din partea editurii. S-au tipărit în limbile maghiară, germană, sîrbă, rusă și ucraineană peste 80 de titluri, însumînd aproape 1.000.000 exemplare.

Datorită activității prodigioase a editurii, oamenii muncii din patria noastră au putut studia în acești ani și o serie de importante lucrări ale conducătorilor partidului și guvernului nostru, precum și ale conducătorilor partidelor comuniste și muncitorești din țările de democrație populară și țările capitaliste.

Cartea politică constituie pentru poporul nostru muncitor un uriaș sprijin în însușirea marxism-leninismului. De aceea aceste succese bucură pe toți cei ce

muncesc. Ele îndreptăcesc pe oamenii muncii să aștepte noi și noi opere care să-i ajute în munca lor neobosită de construire a socialismului.

Iată în fotografia de sus: preziul adunării festive ce a avut loc în București, la Casa Prieteniei Romîno-Sovietice, cu prilejul aniversării celor zece ani de rodnică activitate a editurii. În fotografia de jos: un aspect din Expoziția cărții politice deschisă cu același prilej la „Librăria Noastră” nr. 1 din Capitală.

Intilniri

La numai cteva zeci de kilometri de deșertul Gobi se ridică cel mai frumos oraș al Republicii Populare Mongole: Ulan-Bator. În fotografie: piața centrală a orașului.

o Mongolie populară în plin avânt cultural. Apoi Universitatea, cinematograful central, școlile superioare și cele tehnice, cercul de stat, întregesc tabloul capitalei Mongoliei noi.

Am fost într-o zi la combinatul „Ciobalsan“, cea mai mare unitate industrială a țării. Am trecut din secție în secție, din atelier în atelier. Fabrica produce 120 sorturi de mărfuri, are tăbăcărie, mari ateliere de pielărie, pîslă, postav și altele altele.

Și gândurile se depănu... Profilul nou al capitalei se ridică someț în fața ochilor mei. Da, Mongolia, străvochea țară de păstori, care amar de vreme n-a știut decît de mizerie, de jaf, de exploatare, și-a schimbat înfățișarea uimitor. Ce însemna, hunoară, altădată, cuvîntul industrie pentru această țară îndepărtată? Probabil o vorbă străină, greu de rostit și atîta tot. Mîinind vitele bogăților localnici ori străini, mongolul sărac de odinioară n-avea de unde să știe că în lume există și fabrici. Astăzi, în înfloritoare sa republică populară, condus cu înțelepciune de Partidul Popular Revoluționar și ajutat frățește de Uniunea Sovietică, poporul mongol și-a făurit o industrie proprie puternică. Republica are astăzi cîteva sute de întreprinderi industriale, care produc electricitate și mașini, materiale de construcții și produse de larg consum. Pelîngă marele combinat industrial „Ciobalsan“, R.P. Mongolă se mîndrește cu combinatul energetic „Suhe Bator“ și cu uriașul combinat de preparate de carne „I. V. Stalin“. Aceste mari combinate, ca și multe alte obiective industriale, au fost construite în anii puterii populare, cu ajutorul generos al Uniunii Sovietice.

Așa am făcut cunoștință cu Ulan-Bator, frumoasa capitală a R. P. Mongole. Orașul îmi apărea, ca într-un basm, un oraș civilizată în mijlocul stepei, la numai cincizeci kilometri de deșertul Gobi.

I-am cunoscut pe oamenii Mongoliei. Au fețele arămii, cu pomeții ieșiți afară, ochii le sînt oblici; poartă „turlice“ colorate și eizme de pîslă... Asemeni poporului nostru, poporul mongol a lăsat în urma sa epoci întunecoase, de foamă și mizerie și a intrat triumfător în noua sa istorie, pe care o făurește liber, sub conducerea partidului oamenilor muncii.

Printre primii mongoli cu care

— note de drum —
de Ladislau TARCO

Se așezase în Mongolia o iarnă neobișnuit de grea. Asta o vedeam nu numai privind cîmpurile troienite, ci chiar trenul care ne ducea prin strălucirea albă a zăpezii, spre Ulan-Bator: vagoanele aveau căciuli de omăt afinat, iar la geamuri iarna împletise, din țurțuri de gheață, minunate perdeluțe cu horbotă. Privind prin geam întindea nemărginită care parcă nu-și schimba cituși de puțin înfățișarea, aveam senzația că trenul nostru merge așa, fără țintă, mînat de boția nemărginirii.

Nu știu cîtă vreme să se fi scurs de cînd priveam întruna cîmpul. Cineva îmi atinse ușor umărul. Am tresărit, descleștindu-mă din visare, căci nu auzisem să se fi apropiat cineva de mine. Era un mongol care voia să-mi spună ceva, dar nu înțelegeam din cuvintele lui nimic; doar pe chipul său citeam regretul că nu ne știm unul altuia limba. Ne-a scos însă curînd din încurcătură un talmaci, care se ivi parcă știindu-se așteptat. Acum îmi era lesne să-l întreb pe tovarășul mongol.

— Te uiți la nămeți? — mi-a zis el. — Zăpadă ca asta aflî destul de rar pe la noi. De obicei ninge puțin... Vezi, — adăugă el rîzînd, — nici animalelor noastre nu le place zăpada mare!

„Animalele noastre!“ Nu știu cum vor fi sunînd aceste cuvinte în limba mongolă, dar pot spune că tovarășul meu de conversație le-a rostit cu multă căldură. Și e explicabil, deoarece bogăția principală a Mongoliei o constituie vitele și creșterea lor este îndeletnicirea străveche a poporului țării. Mongolului îi sînt dragi animalele sale, pe care le îngrijește temeinic, cu îndeminare și cu însufletire. Dealtmîri, aveam să aud cuvinte tot așa de calde despre animale în

cîntecele populare, aveam să văd dansuri redînd pasiunea îndeletnicirilor păstorești. Am văzut capete de cai sculptate cu neînchipuită măiestrie, în piatră ori în os. Am admirat uriașe turme de oi cu lînă deasă și moale, turme de capre și sute de cămile.

*

Auzisem în ultimii ani, de frumusețea capitalei Republicii Populare Mongole, de arhitectura sobră a clădirilor ei masive și acum, în tren, călătorînd prin imensitatea de zăpadă și stînd de vorbă cu sfătosul meu tovarăș de călătorie despre crescătorii de vite, despre bogățiile de turme și cirezii, mă gîndeam cu vie curiozitate la necunoscutul, pentru mine, și atît de atrăgătorul Ulan-Bator. Cum va fi arătînd oare capitala unei țări de vestiți păstori?...

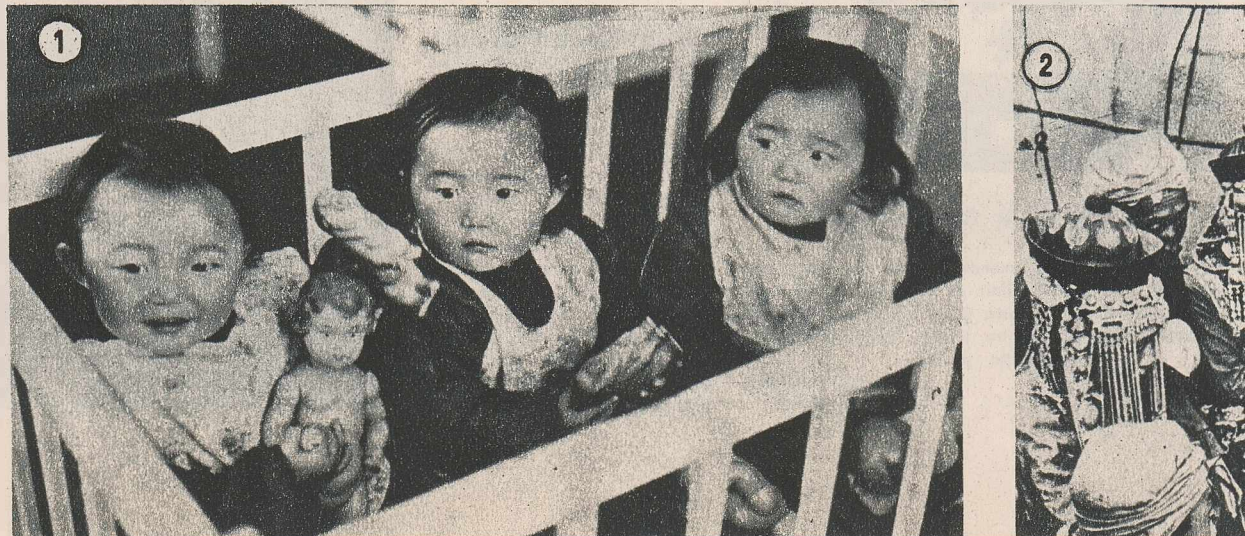
Am poposit la Ulan-Bator zece zile. În răstimpul acesta am stat prea puțin în camera de la hotelul „Altai“, unde eram găzduit. Cutreio-

ram întruna străzile și bulevardele orașului, vizitam instituțiile, școlile și fabricile.

Ulan-Bator este un oraș mare și frumos, cu o sută de mii de locuitori.

Să numărăm doar cîteva dintre clădirile de seamă din oraș: în stînga hotelului „Altai“, în marea piață Suhe Bator, se înalță o clădire de patru etaje cu ornamenteții de culoare galbuie, ferestre largi și o intrare străjuită de coloane. Este reședința guvernului. În aceeași piață a fost ridicată clădirea impunătoare a Teatrului Mare. Contemplîndu-i arhitectura, m-am gîndit că acest teatru ar face cinste oricărei capitale din lume. Exteriorul, ca și interiorul clădirii, vădește o arhitectură de un înalt nivel artistic. Ornamentele de pe pereți, decorurile, basoreliefurile auri de pe tavan, uriașul candelabru, scena spațioasă, construită după toate regulile teatrului modern, toate sînt în măsură să te încinte, toate îți vorbesc despre

1. Într-o creșă din Ulan-Bator. 2. Au sosit de la Ulan-Bator ziarele; locatarii unei lîrte îndepărtate participă la citirea în colectiv a presei. În fotografie pot fi văzuți mongoli în pitoreștile lor costume naționale.

am vorbit, era un medic. Mă afluam în holul hotelului „Altai“ și-i ascultam vorba vioaie, în vreme ce afară vîntul urla, ridicînd vîrtejuri de zăpadă... Medicul mongol mi-a vorbit despre poporul său. Aici, la Ulan-Bator, spunea el, în trecut, pe cînd orașul se chema Urga, era doar o singură „casă de sănătate“. Cine să fi avut în negurile trecutului grijă de viața bieților păstori? În toată țara nu erau mai mult de 2-3 medici... Astăzi, însă, țara mongolilor liberi are 55 de spitale și 400 centre sanitare. Și sînt 2.500 de cadre sanitare. Medicul mi-a istorisit călătoriile lui „de serviciu“. Da, medicul mongol călătorește mult. Pe cal, pe cămilă, dacă sînt cazuri urgente, cu avionul, și este prezent oriunde și oriicînd printre păstori.

Într-una din zile, plimbîndu-mă pe bulevardul I. V. Stalin, am cunoscut un învățător. Îl chema Nahir. De la el am aflat că, înainte de revoluție, în Mongolia numărul neștiutorilor de carte era de 99,9 la sută. O singură școală avea Mongolia feudală, doar cu vreo 40 de elevi, și aceea zăcea scufundată în ceața budismului... Nahir este astăzi unul dintre sutele de cadre didactice care activează în cele 430 școli ale R.P. Mongole... Nahir e tînăr, crescut în anii libertății populare. Îmi spunea că, înainte vreme, în toată familia sa, neam de neamul lui, nici n-a auzit măcar că ar exista cărți, că sînt oameni care află atîtea lucruri înțelepte, deslușind semnele înșirate pe hîrtie. Cine să le fi spus de cărți, cînd aproape nimeni nu știa că există alfabet! Bogăților stăpînitori le trebuia avere și huzur. Poporul n-avea nici un drept, în schimb era supus celor mai cumplite cazne.

Și a crescut, în cele trei decenii, din sămînța aruncată pe sol fertil de Revoluția Populară, o cultură nouă, luminoasă, care e azi sprijin și îndemn pentru poporul renăscut.

...Era o dimineață senină, friguroasă, cînd am plecat cu o mașină, însoțit de o femeie cu gradul de sublocotenent în Armata Populară Mongolă, spre una dintre casele de odihnă din împrejurimile Ulan-Batorului. Am vizitat casa de odihnă, am admirat camerele luminoase, bibliotecă, sala de muzică. La întoarcere, în stînga șoselei, zărirăm un grup de iurte... Nu era ceva neobișnuit. Iurte se văd pretutindeni în R.P. Mongolă, chiar și în capitala ei. Dar acestea mi s-au părut

atît de singuratic, atît de părăsite în oceanul de zăpadă, în-cît am simțit pornirea subită de a le cerceta.

— Ce-ar fi să ne oprim, tovarășă? La un semn al însoțitoarei mele, șoferul opri mașina. Am coborît de pe deal, spre iurtele de pîslă ce se ridicau, rotunde și cenușii, din zăpadă.

La iurte nu se bate la ușă; așa e obiceiul locului. Am intrat, deci, fără zăbavă și părerea că ar fi izolate, ce o avusesem, îmi dispăru în aceeași clipă. Nu, nu era nici singuratic, nici părăsită iurta asta! Înăuntru era cald și plăcut, mirosea a mîncare proaspăt gătită, iar din difuzorul aparatului de radio se auzea o armonioasă melodie rusească, veselă și cunoscută, transmisă de la Moscova. Am stat o clipă să ascult și să privesc. Da, în iurta asta de păstor se află un aparat de radio și nimeni nu se mira de prezența lui, firească tot așa ca și pîsla ce învelea cortul.

Am cugetat la ce știam din vechi istorisiri despre iurtele mongole, despre acele corturi mizere în care fumul ieșea pe ușă, o dată cu oamenii, și în care sălășuia sărăcia și boala. Desprins din amintiri, m-am uitat, parecă aflîndu-mă în cuprinsul unei povești, la mobila

Într-un tîrziu ne-am așezat la o masă înaltă pentru două persoane, și gazda ne-a pus în față cești de kumîș aburînd, acest lapte de iapă atît de plăcut la gust. Am vorbit îndelung despre vechea viață de mizerie a mongolilor, acum răposată pe veci, și despre viața cea nouă. Cînd am plecat, gazda ne spuse: „Numai vîntul pustului Gobi, foamețea și moartea poposeu înainte vreme în iurtele noastre...“

Poporul, avînd astăzi călăuză sigură pe comuniști, nu-și mai irosește puterile pentru a îngrășa pe alții. Lui îi revine truda mînilor sale. Statul are grijă de bogăția de temelie a țării: vitele, care nu mai pier ca altădată, secerate de boli, lăsîndu-și păstorii în lacrimi; în Mongolia Populară există în prezent 500 de puncte veterinare, deservite de peste 5.000 de specialişti veterinari.

Poporul își cunoaște și-și folosește și celelalte bogății: cărbunele și petrolul, plumbul, argintul, arama și manganul, urșii, panterele și castorii, pădurile și ogoarele. Poporul care altădată nu știa carte, se mindrește azi cu oamenii de știință, cu artiștii, inginerii, medicii și profesorii săi.

...Primul student mongol care, după revoluție, a studiat în Uniunea Sovietică, se trage dintr-unul din triburile odinioară uitate de lume în nesfîrșitul deșert Gobi. Pe fostul student îl chema Rintchen. Acum are fire albe în păr și în barbă. L-am cunoscut într-o după-miază la un cinematograf din Ulan-Bator, unde rula un film despre luptele eroice ale poporului mongol. Scenariul filmului a fost scris, cum am aflat cu bucurie, chiar de Rintchen. Numele lui este binecunoscut nu numai în patria sa, căci fiul de păstori din Gobi este azi unul dintre cei mai mari scriitori ai Republicii Populare Mongole, laureat al Premiului „Ciobalsan“, cîntăreț realist al vieții noi a poporului său.

În zilele cîte le-am petrecut în tovărășia lui, valorosul scriitor Rintchen mi-a istorisit multe lucruri despre eroismul poporului mongol...

...Prin 1921, stăpa mongolă gemea sub teroarea albă. Spînzurătorile, incendiile de cai ce galopau înnebunite prin stepă, aceasta era tabloul tulbure și tragic al vieții din

vremea aceea. Baronul Ungern și hoardele sale albe izgonite din Rusia își făceau de cap în șesurile și prin munții țării. Mongolii nu s-au dat însă bătăuți. Araji muncitori s-au strîns în cete de luptă, iar cotele luptătoare au alcătuit o armată revoluționară. Partidul Popular Revoluționar, partidul lui Suhe Bator și al lui Ciobalsan, era în fruntea acestei lupte patriotice, pe viață și pe moarte. Mi-a mai povestit scriitorul Rintchen că luptătorii din detașamentele Armatei Roșii, care au venit în ajutorul arașilor, spuneau:

— *Veți face minuni, voi mongolii, fiindcă sînteți viteji...*

Într-adevăr, minuni s-au făcut în Mongolia, minuni adevărate, născute din vitejia, din voința de libertate, din hotărîta năzuință spre progres a poporului mongol încolonat sub steagul partidului său netemător de piedici. Dintr-o țară a foametei și a bolilor, Mongolia a devenit astăzi o republică populară, înfloritoare, înaintată.

— *Tovarășe, mi-a spus Rintchen cu flacără în priviri, la noi melegurile acestea pietroase nu erau călcate altădată decît de caravane...* Acum aleargă din miazănoapte spre miazăzi și de la răsărit la apus trenurile luți și încăpătoare. La noi, noțiunea de fabrică era necunoscută și acum pe locurile, unde altădată pășteau în voia lor caii sălbatici, se ridică orașe cu fabrici, cu școli, muzee, teatre. Nu mai departe decît orașul nostru Urga... Se numea oraș, dar nu se adunau în el decît iurtele, colbul și bolile. Aruncă-ți însă acum privirea în jur, prin Ulan-Bator, orașul nostru de azi!

Acum, în Ulan-Bator sînt străzi largi, îngrijit pavate, case cu 3-4 etaje, ba și mai multe, pe străzile orașului gonesc mașini moderne, printre casele de locuit se înalță masiv, muzeele, redacțiile de ziare și reviste, așezăminte de cultură... Numai aici, în capitală, funcționează 17 mari întreprinderi industriale de stat, numeroase școli, spitale, cămine de copii.

Întîlniri neuitate la Ulan-Bator... Sînt fericit că am putut trăi măcar zece zile în acest oraș-prieten, pe care l-a făurit un popor de păstori iscusiți, călăuzit de înțelepciunea partidului său. Călătoria de neuitat prin Mongolia Populară, întîlnirile cu oamenii ei destoinici, mi-au confirmat odată mai mult adevărul, că un popor stăpîn pe destinele sale, pășind pe drumul construirii vieții noi, socialiste, poate face adevărate minuni, oriunde ar fi, în Europa sau în stepele bătăute de așprele vînturi ale Asiei.

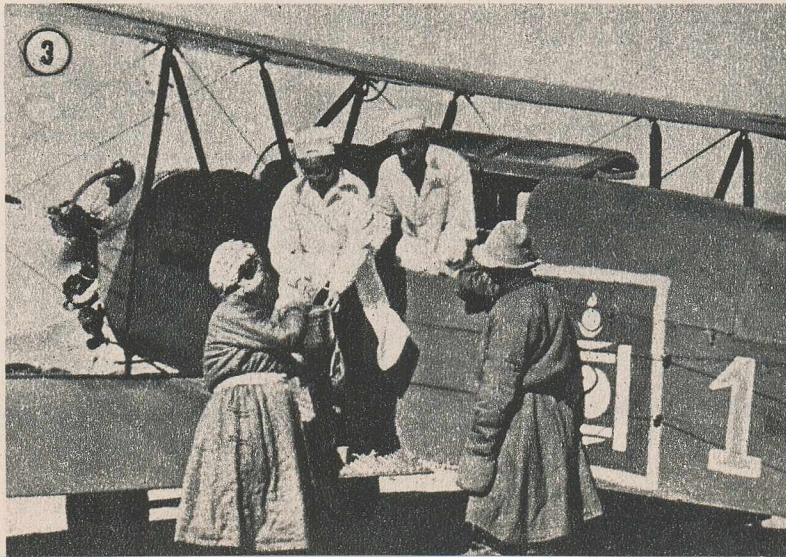

În anii puterii populare neștiința de carte a fost silită să dea înapoi pas cu pas în R. P. Mongolă. Focar al culturii înaintate, Universitatea „Ciobalsan“ din Ulan-Bator ridică în fiecare an noi și noi cadre de oameni de știință și cultură. În fotografie: studenți mongoli în fața Universității „Ciobalsan“.

civilizată din iurta curat rînduită, la soba de tuci ce-și alungă fumul prin burlane, la covorul de pe dușumea și la raftul cu cărți.

diile așezărilor omenesti, herghelile de cai ce galopau înnebunite prin stepă, aceasta era tabloul tulbure și tragic al vieții din

3. Acolo unde pînă în urmă cu trei decenii nu călcase picior de medic, în îndepărtatele cătune mongole, aterizează azi avioane sanitare, aducînd de la Ulan-Bator personal sanitar și medicamentele necesare bolnavilor. 4. Controlul veterinar la o herghelie de cai din Mongolia.

S C R I I T O R I Ș I C A R Ţ I

S T E P A N R A Z I N *)

Eroii populari, acei care în secole trecute s-au ridicat pentru dreptatea norodului, au luptat și și-au dat viața pentru ea, trăiesc veșnic în conștiința poporului. Povești, balade, legende le perpetuează amintirea; din pilda faptelor lor, noi și noi generații trag învățătură valabilă pentru cele mai diferite epoci. Este aceasta una din justificările și din sarcinile scrierilor cu temă istorică.

Cele o mie de pagini închinare de scriitorul sovietic Stepan Zlobin legendarului cazac Stepan Razin, conducătorul răscoalei care a zguduit pământurile rusești între 1667—1671, fac să reînvie o întregă epocă; un întreg popor se perindă în fața noastră: sute de personaje, începînd de la țarul Rusiei, de la boierii din marile dregătorii, și pînă la țăranii răsculați, fiecare cu viața și faptele proprii; înțelegem și tradiția răscoalelor anterioare ale unui Bolotnikov sau Crivonos, exemple vii pentru Razin și tovarășii săi, precum și întreaga moștenire pe care aceștia toți o lasă urmașilor.

Stepan Zlobin a construit în acest roman o adevărată epopee, reconstituind în adevăratele ei proporții și semnificații figura popularului Stenka Razin, atât de hult și minimalizat de scriitorii și istoricii burghezi. O bogată documentație, o justă orientare, care denotă cunoașterea temeinică a ceea ce înseamnă metoda realismului socialist și folosirea ei în cercetarea și redarea vieții, l-au dus pe autorul micii povestiri pentru copii despre Razin, scrisă cu un sfert de veac înainte, la monumentală operă de azi, distinsă cu Premiul Stalin.

Pătrundem în miezul faptelor din carte o dată cu flăcăiandrul Stenka, care abia a început să deschidă ochii asupra lumii. I se pare că grasul Cornila e idealul vieții de cazac; îl crede pe țar scorbitor direct al lui Dumnezeu și nu pregetă să ucidă pe cel care pusese un țaran la jug, dar nici să cumpere o pereche de ciuboțele pentru a le dăruia unei frumoase moscovite.

Luptele poporului rus cu dușmanii săi, nefericirea roibilor țărani, — toate acestea îi ajung ca un ecou îndepărtat, prin întâmplările aparent lipsite de legătură și de sens: despre lupta cazacilor cu panii polonezi află mai ales cînd tatăl său e adus rănît grav — dar care sînt scopurile acestei lupte, Stenka nu se

întreabă; despre robia țăranilor el află cînd se întîlnește cu fugarul Serghei, dar încă nu-l frămîntă cauzele fugii lui. Stenka e un fecior

neștiutor, naiv, pe care-l cîștigă perspectiva de a primi în dar de la Cornila un cal strășnic, un șoim iscusit.

Și dacă în primul volum, care urmărește drumul lui Stepan Razin pînă la treapta de hatman al întregii cazăcimi de la Don, fiecare capitol și aproape fiecare episod îl avea pe el în centru, — do aici încolo cartea începe să urmărească planuri multiple, sugerîndu-ne astfel și prin construcție, atât amplasarea pe care o ia mișcarea, cît și largirea perspectivei eroului, faptul că el devine capabil să privească lumea cu ochii unui conducător.

Romanul lui St. Zlobin împlinește figura hatmanului Razin și prin ecourile pe care răscoala condusă de el le are

în cele mai diferite medii. Raportate la această mișcare, ca element în cel mai înalt grad tipic relațiilor sociale din aceea epocă, sînt definite celelalte clase și categorii sociale, celelalte personaje. Conflictul apare deci cu deosebită claritate și ascuțime. De o parte lumea țarului, a boierilor, căpitanii lor, uneltele lor în rîndul cazăcimii — de alta Razin cu colaboratorii săi cei mai apropiați, Vasili Us, Serghei-Chiorul, Frol și alții. Desfășurarea răscoalei, masiva participare a țărănimii robite, îi dau posibilitate autorului să sublinieze scopurile diferite ale maselor de răsculați, ale cazacilor și ale iobagilor, precum și să sugereze cauzele eșecului ei în condițiile în care se desfășura. În același timp reiese solidaritatea în luptă a năpăstuiților, mai presus de deosebiri naționale. Avem în romanul „Ste-

pan Razin“ o frescă plină de adevăr a unei epoci frămîntate din trecutul Rusiei, care ne ajută să cunoaștem nu numai viața și practicile de acum trei sute de ani, dar și să înțelegem mai adînc rădăcinile eroismului popoarelor rus și ucrainean, temeiurile mîndriei, dorului de libertate și îndrăzneții care au caracterizat totdeauna aceste popoare.

Trebuie subliniată și frumoasa prezentare a versiunii romînești a acestui volum. Traducerea, realizată de Alexandru Kirițescu și Andrei Ivanovschi, precum și desenele și coperta pictorului A. Stoicescu, sînt un succes al activității editoriale. Ele contribuie din plin în a-l ajuta pe cititorul român să cunoască romanul lui Stepan Zlobin la înălțimea originalului.

Mihail GAFIȚA

I. Grigorescu: SCRISOARE DIN MOSCOVA

Reportajele cuprinse în acest volum — dintre care cele mai multe au apărut în presa noastră în ultimul timp — sînt rodul anilor petrecuți de autor ca student la Moscova, capitala plină de măreție a patriei socialismului.

Străbate în paginile lucrării intenția autorului de a surprinde în tot ce vede mugurii primăverii omînității. Intîiele semne ale comunismului le-a recunoscut — acesta este unul din meritele principale ale lucrării — nu atât în construcțiile monumentale, în tehnica avansată care îngăduie mutarea unor cartiere întregi fără ca viața să fie stîrjenită, ci în oamenii conștiinței comuniste.

Fără să ignore chipurile onora dintre cei ce prin munca și lupta lor au dus socialismul la biruință — ca Grigore Alexandrovici Moscovin, președintele unui colhoz din regiunea Odesei, sau ca minunata, prin modestia ei, Pulkeria Ivanovna — I. Grigorescu ne vorbește cu deosebire despre tinerii constructori ai comunismului.

Autorul a fost impresionat, de pildă, de fenomenul, atât de firesc pentru tinerii muncitori sovietici, de a-și însuși chiar în procesul producției o înaltă calificare politehnică. Recurgînd la notația lapidară, simplă, sobră, dar plină adesea de nerv, scriitorul ne dezvăluie profilul moral al tînărului muncitor sudor Victor Pogodin. Distins prin rîvna, priceperea și eroismul în muncă, el primește înalta cinste de a suda pe cei mai înalți urni al Universității Lomonosov uriașa stea roșie ce va domina — mesager al comunismului — întînsul podișului Valdai. Victor Pogodin trece, apoi de pe schelele universității, în

băncile facultății de fizico-matematică al aceleiași universități.

Cu toate că I. Grigorescu înfățișează faptele cu o caldă înțelegere, se resimte totuși o oarecare lipsă de experiență artistică în zugrăvirea oamenilor. Adeseori unghiul sub care-i privește autorul e identic, procedeul de a-i înfățișa uniform, încît lasă impresia privirii oamenilor de la distanță (cazul Katinșei Tcaeva, de exemplu).

Specificul societății sovietice este sugerat mai ales prin relevarea unora dintre minunatele calități morale ale oamenilor sovietici. „*Trenul merge spre răsărit*“ este unul din cele mai izbutite reportaje tocmai datorită faptului că întîmplările pe care le narează autorul scot la iveală alese însușiri ale oamenilor sovietici — prietenie dăruită fără reticențe, încredere nemărginită în viață, sentimentul că popoarele Țării Socialismului alcătuiesc o mare dar unită familie sovietică. Și „*Accidentul baletistei*“ este o mărturie despre această atât de omenească solidaritate sovietică. În timpul unui spectacol la Teatrul Mare, o tînără și talentată baletistă execută greșit o piruetă dificilă și cade. Pe fața tinerei fete s-a zugrăvit spaima. Se aștepta ca publicul să-și manifeste dezaprobarrea. Teama tinerei fete a fost risipită însă de aplauzele frenetice ale spectatorilor care, înțelegînd neliniștea dansatoarei, o încurajau.

Prezentînd cîrmele din viața unor studenți străini veniți să-și completeze studiile în Uniunea Sovietică („*Ucenicii la școala lui Gorki*“, „*Kim*“, „*Frantișek*“), autorul a știut să înfățișeze dragostea cu care aceștia sînt înconjurați de cătănenii Moscovei și să scoată la iveală sentimentul oaspeților că

Uniunea Sovietică a devenit pentru ei o a doua patrie.

Respectul cu care micuța Son Hi, din țara dimineților liniștite, ascultă la radio în fiecare dimineață bătăile solemne, grave, ale clopotelor din Kremlin — în preajma căruia fratele ei Kim învață într-un institut de literatură să devină un cetățean de nădejde al mult încercatei lui patrii — e expresia plină de gingășie a devotamentului cu care e înconjurată Uniunea Sovietică de către oamenii cinstiți ai lumii.

Evocînd ultimii ani ai lui V. I. Lenin („*La Leninskie Gori*“), sau prezentînd casele-muzeu închinare lui L. Tolstoi, M. Gorki sau N. Ostrovski, autorul aduce și unele precizări prețioase pentru cititorul român referitoare la viața și lupta acestora pentru împlinirea viselor de aur ale umanității.

Uneori, însă, notațiile emoționante, comunicînd nemijlocit gândurile și simțămintele autorului, sînt înlocuite — ca în reportajul „*Pe strada Lesnaia nr. 55*“ — cu inspirația livrescă, transmiterea mijlocită, îmbîcșită de citate insuficient interpretate, fapt care n-are darul de a ridica valoarea reportajelor.

În totalitatea lui volumul „*Scrisoare din Moscova*“ îl legitimează pe autor ca pe un tînăr înzestrat, ce-și alimentează vigoarea scrisului dintr-o bogată experiență de viață. Dacă uneori tineretea îl împiedică pe autor să folosească un registru artistic prea variat sau dacă alteori observația sa se poticnește la suprafața lucrurilor, tot tineretea este aceea care compensează aceste scăderi, inerente unui debut, prin suvoitul fierbinte de viață ce curge prin paginile lucrării.

C. M.

*) „*Stepan Razin*“, roman de Stepan Zlobin. Editura „*Cartea Rusă*“.

*) E. S. P. L. A.

Compozitorul sovietic Reinhold Moritovici Glier — creatorul muzicii baletului „Macul roșu” — în mijlocul artiștilor români care au interpretat acest balet pe scena Teatrului de Operă și Balet al R. P. R.

BUCURIA UNEI ÎNTILNIRI

— Convorbire cu compozitorul R. M. Glier —

Fotografii de Andrei LOVINESCU

Timp de câteva săptămâni a putut fi văzut, participând la discuțiile vii ale compozitorilor noștri ori asistând la repetițiile baletului „Călărețul de aramă”, dirijând concertele ale Filarmonicii ori în mijlocul maselor iubitoare de muzică, un oaspete drag, primit cu emoție și bucurie de poporul nostru: eminentul muzician sovietic Reinhold Moritovici Glier. Compozitor, binecunoscut nouă mai ales din muzica de o mare profunzime și melodicitate a baletului „Macul roșu”, precum și din cea mai recentă montare a Teatrului de Operă și Balet, „Călărețul de aramă”, maestrul Glier ne-a făcut cunoscută, prin prezența sa în mijlocul nostru, o personalitate bogată și activă, o vitalitate și o vigoare artistică remarcabile.

Răstimpul petrecut în țara noastră, compozitorul care numără peste șase decenii de activitate creatoare, l-a dăruit cu o tinerească pasiune studierii folclorului nostru muzical, cunoașterii actualei etape de dezvoltare a muzicii noastre, a compozitorilor și interpreților noștri, mărturisind interesul cald al omului de artă sovietic pentru creația artistică a unui popor prieten.

În dimineața în care ne anunțasem vizita, maestrul Glier repeta, îm-

preună cu soliști ai Orchestrei Filarmonice, piese din concertul pe care urma să-l dirijeze peste câteva zile în fața publicului românesc. Și, în ciuda deselor întâlniri pe care maestrul le-a acordat reprezentanților presei — și care, trebuie s-o recunoaștem, i-au răpit destul timp — Reinhold Moritovici Glier a răspuns cu multă bunăvoință la întrebările formulate de revista noastră.

Am cerut marelui compozitor să ne povestească unele amănunte asupra procesului de creație a muzicii „Macului roșu”, lucrare ce marchează o etapă nouă în istoria acestui gen: apariția baletului inspirat din viața contemporanitate, în care sînt înfățișate mari conflicte sociale și sînt aduse pe scenă masele revoluționare ale poporului.

Cu multă simplitate, cu o voce caldă și prietenească, maestrul Glier începu să ne povestească:

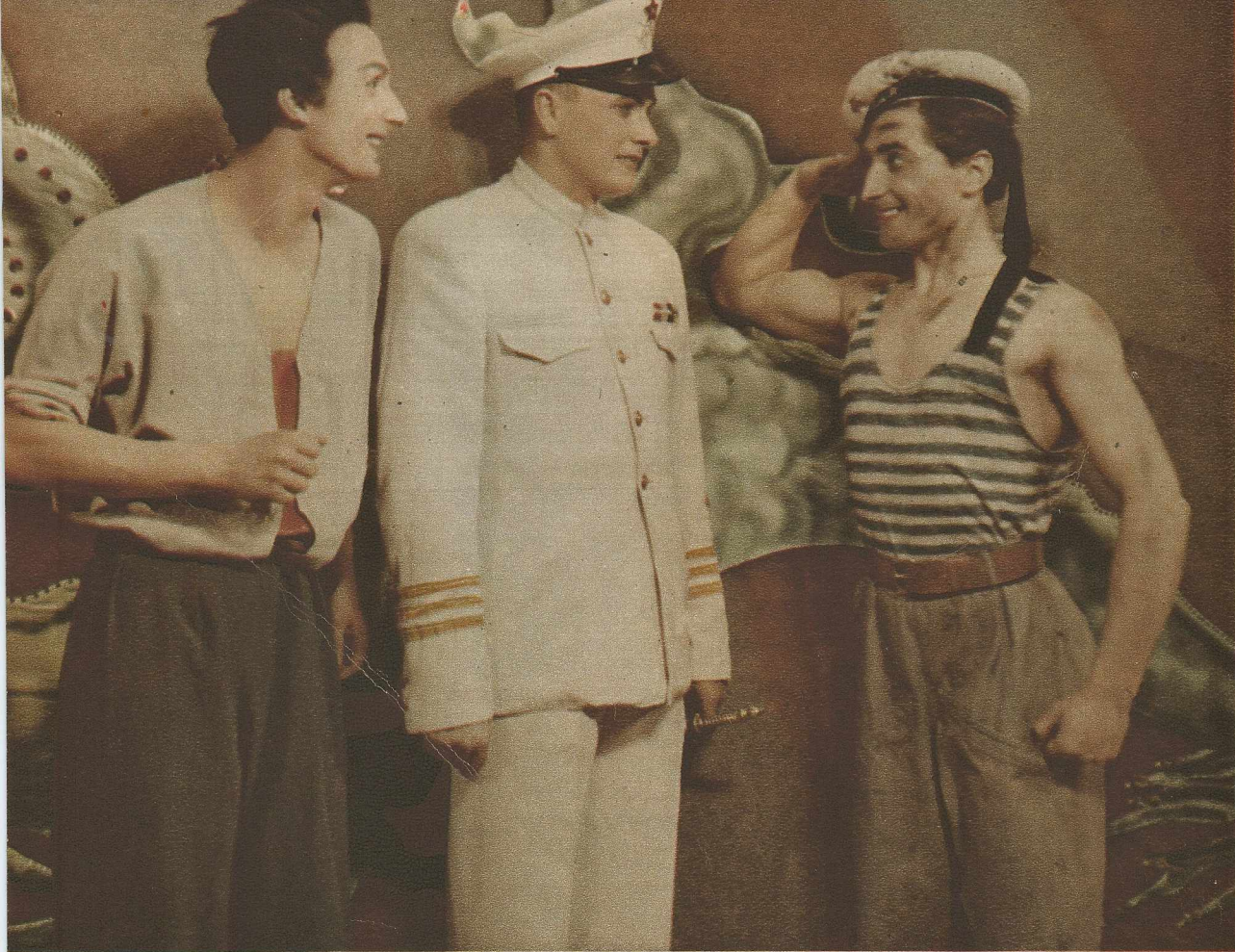
„Crearea „Macului roșu” își are într-adevăr o poveste a sa, care-l deosebește de felul în care au luat naștere alte baleturi. În mod obișnuit, compozitorul lucrează asupra libretului finisat de autor, după care, muzica fiind terminată, intră în acțiune maestrul de balet și, în sfîrșit, interpreții. „Macul roșu” a fost

lucrat de la început pînă la sfîrșit în colectiv, act cu act, scenă cu scenă: pe măsură ce libretistul Kurilko termina un fragment, eu compuneam muzica, maestrul de balet Tihomirov lucra coregrafia, iar balerina Ghelțer — interpreta lui Tai Ho — începea munca de interpretare. Acest stil de muncă, nefolosit pînă atunci — și ale cărui efecte pozitive le-am simțit concret tot timpul pe parcurs — era cerut de însăși natura cu totul nouă a baletului. În ședința pe care noi o avusesem în primăvara lui 1926 cu direcția Teatrului Mare din Moscova, s-a dezbătut vreme îndelungată problema baletului nou, sovietic, a cărui apariție era resimțită ca o necesitate vitală. Toți am căzut de acord că trebuie neapărat să creăm un balet inspirat din realitățile epocii noastre. Cum să facem însă acest lucru, nu știam prea bine. Și întrucît pe atunci evenimentele revoluționare ce răscoleau uriașa Chină erau în atenția tuturor, și cum Kurilko și Ghelțer erau de-a dreptul îndrăgostiți de muzica și coregrafia chineză — cunoscute de ei dintr-o călătorie făcută în China — ne-am hotărît să lucrăm un balet care să aducă imagini vii din lupta poporului chinez. Greutăți mari au fost și după aceea; a tro-

buit să desfășurăm o intensă și migăloasă muncă de documentare, pentru că pe atunci nu aveam bogăția de material ce-l posedăm astăzi asupra artei chineze. Ascultam discuri, urmăream concertele pe care le dădeau la noi instrumentiștii chinezi și ne întâlneam mereu pentru a ne împărtăși noile cunoștințe. Urmăream cu toții repetițiile și, cum vedeam că ceva nu merge bine, începeam pe loc să lucrăm, să transformăm. Și astfel, la capătul unui an de muncă, în iunie 1927, „Macul roșu” a fost prezentat în premieră pe scena Teatrului Mare din Moscova, continuînd a figura în repertoriul permanent al teatrului pînă în 1949, cînd maestrul de balet Lavrovski a realizat cea de a doua redacție a baletului.”

— Am dori să ne spuneți ce elemente noi a adus această de a doua redacție a baletului, întrucît, după cum desigur știți, și la noi „Macul roșu” se prezintă acum într-o nouă montare, de o mai mare profunzime ideologică și o mai înaltă realizare artistică decît cea dintîi.

„Cunosc istoria celor două redacții succesive ale „Macului roșu” pe scena Teatrului de Operă și Balet din R.P.R., prima din unele relatări și dintr-un bogat album ce mi s-a trimis la Moscova, cea de

Artiștii Alexe Ion (Ma Li-cen), Vladimir Bedea (căpitanul sovietic) și Bojdar Petrov (lochistul vasului sovietic) într-o scenă din baletul „Macul roșu”.

a doua dintr-un frumos
pe care l-am văzut în
și care mi-a făcut o de
presie. Aș putea spune
deficiențele înregistrat
montare a „Macului ro
dvs. au repetat cele
montări a acestui balet
Teatrului Mare din Mo

În acest spectacol, în
une gravitate în jurul
Tai Ho, conflictul într
lumi care se înfruntă
zentat cu mai puțină
Ma Li-cen, tânărul ha
noi l-am conceput ap
truchipare a forței rev
poporului, nici nu exis
versiune, ceea ce în mod
la o diminuare a rolului
tății masei muncitor
semeni, pe lângă va
care apărea în port în
dație a baletului, no
dus în cea de a doua
american, din care cu
lăzi ce se dovedesc pî
că sînt pline cu arm
declanșează cu putere,
început, ciocnirea dint
lumi, și dă mult dram
surării acțiunii. Tot în
dație, noi am creat
Li-cen un dans cu cara
care evocă cumplita ex
pe vremuri a poporulu
și lupta lui tot mai
împotriva exploatori
meni, am introdus ur
a cărui acțiune se petre
toria revoluției prolet
întregește armonios spe
felul acesta, noi am

Irinel Liciu în rolul dansatoarei Tai Ho și Oleg Danovski în cel al lui Li Șan-fu.

Scenă din baletul „Macul roșu” de R. M. Glier. În fotografie :

ol rezolvări problemei dificile pe care
ti ne-a pus-o cea de a doua redacție
n- a „Macului roșu”: prezentarea în
e, 1949 a unui subiect conceput în
a 1927, actualizarea lui neforțată“.

— Cititorii revistei noastre ar mai
dori să afle de la dvs. și unele lu-
cruri despre crearea muzicii baletu-
lui „Călărețul de aramă”, părerile
dvs. despre felul în care acesta
a fost montat pe scena Teatrului de
Operă și Balet al R.P.R.

„Călărețul de aramă” a fost lu-
crat cu 20 de ani mai târziu ca
„Macul roșu”, ca un omagiu adus
peste decenii marelui Pușkin, de
la a cărui moarte se împlineau 150
de ani. De astă dată, libretul lui
Abalimov exista — baza lui fiind
însuși poemul lui Pușkin, precum
și unele fragmente din alte opere
ale marelui poet, ca „Arapul lui
Petru cel Mare” și „Istoria lui
Petru cel Mare”. Baletul fiindu-ne
cerut de Teatrul de Operă și Balet
„Kirov” din Leningrad, am lucrat
mai tot timpul cu artiști leningră-
deni — maestrul de balet Zaharov,
pictorul Bobișev, dansatorii Dudin-
skaia și Sergheev — care s-au do-
vedit a fi artiști de o mare sensi-
bilitate și poezie. Pasiunea cu care
ei au lucrat la acest balet închinat
orașului lor (și trebuie să spunem
că locuitorii Leningradului își iu-
besc cu dragoste aprinsă orașul) a
fost contagioasă, astfel că întreaga
muncă asupra „Călărețului de a-
ramă” a fost dusă într-un ritm in-
tens, plin de entuziasm. M-am
străduit să compun o astfel de
muzică care să nu se rezume la o
simplă ilustrație muzicală a acți-

unii, ci să o completeze printr-o
dezvăluire emoționantă, vie, a ideii-
lor de bază, a conflictului și per-
sonajelor. Intrucît, așa cum spunea
și Belinski despre poemul lui Puș-
kin, „adevăratul lui erou este
Petersburgul”, am consacrat una
din principalele teme ale muzicii,
imnului închinat marelui oraș. Un
grup de teme, mai mult cu caracter
liric, sînt legate de caracterizarea
personajelor centrale ale baletului,
Evghenii și Parașa, baletul cu-
prinzînd de asemeni o serie de dan-
suri populare ruse, dansul marina-
rilor olandezi etc.

„Călărețul de aramă” a fost mon-
tat pe mai multe scene din țara
noastră, însă el trece acum — cu pri-
lejul prezentării sale la București —
pentru întâia oară granițele Uniunii
Sovietice. De aceea am urmărit cu
mult interes desfășurarea repeti-
țiilor, care anunțau un spectacol
adîncit, lucrat cu multă grijă ar-
tistică. Irinel Liciu, interpreta
Parașei, își trăiește cu multă
autenticitate rolul și m-a impresio-
nat prin măiestria și înalta ei tehni-
că coregrafică. Publicul va fi, desi-
gur, cucerit de interpretarea ei, ca și
de cea a tînărului dansator Gabriel

Popescu, care dovedește frumoase
posibilități.

La noi se obișnuiește ca atunci
cînd două teatre prezintă același
balet, interpreții principali să joace
— în schimb de experiență — și pe
scena celuilalt teatru. Astfel, Ser-
gheev și Dudinskaia au prezentat
cîteva spectacole la Moscova, iar
Strucikova și Jdanov au stat cîtăva
vreme la Leningrad.

Dorința mea este ca, alături de
spectatorii sovietici, să-i văd pe
talentații dansatori romîni pe sce-
nele teatrelor de Operă și Balet
din Moscova și Leningrad.“

Vladimir Bedea (căpitanul sovietic) și Irinel Liciu (Tai Ho)

ovski, Ioan Granea și Alexe Mihailovici.

Vladimir Bedea în rolul căpitanului sovietic.

Irinel Liciu în rolul eroinei Tai Ho.

Alexe Ion în rolul lui Ma Li-cen.

Oleg Danovski în rolul lui Li Şan-fu

**POPORUL GREC
REVENDICĂ
INSULA CIPRU**

În Grecia se extinde mișcarea pentru reunirea coloniei engleze Cipru cu Grecia. În fotografie: un miting al studenților și profesorilor universității din Atena. Aceștia jură în fața Mormintului soldatului necunoscut că „vor lupta pînă la moarte pentru a uni Ciprul cu Grecia”. Manifestații asemănătoare au loc și în insula Cipru.

După 450 de ani de robie colonială, populația indiană din vechile posesiuni portugheze de pe litoralul occidental al Indiei, și intensifică lupta pentru a scutura jugul colonialist. În fotografie: populația din regiunile eliberate Nagar Haveli și Dadra salută primele victorii obținute în lupta de eliberare, pentru alipirea la India. În dreapta sus: harta Indiei cu posesiunile portugheze.

Eroicii voluntari chinezi, care au luptat cot la cot cu frații lor coreeni în zilele agresiunii americane împotriva Coreei, se întorc în patrie, salutați cu dragoste și recunoștință de populația coreeană. În fotografie: pionieri coreeni au ieșit cu flori și cîntece în întâmpinarea unui tren care poartă spre China pe luptătorii celei de a șaptea divizii de voluntari chinezi.

Planurile americane de reînarmare a Germaniei occidentale stîrnesc indignarea englezilor cinstiți. Mii de proteste ale populației din Anglia sînt adresate zilnic guvernului american. În fotografie: o delegație a populației londoneze părăsește ambasada S.U.A., după ce a prezentat un vehement protest împotriva acțiunilor purtate de guvernul american în vederea reînarmării Germaniei occidentale.

Fotocronica
FLACARII

**Es ist so weit:
DU wirst Soldat!**
**Die Jahrgänge 35 und 36 zuerst
deutsche Rekruten**
Deutsche Armee wird wieder „Blitzmäddchen“ brauchen im nächsten Krieg
So geht es zu...
**Der deutsche NATO-Soldat wird
jährlich 10000 Mark kosten**

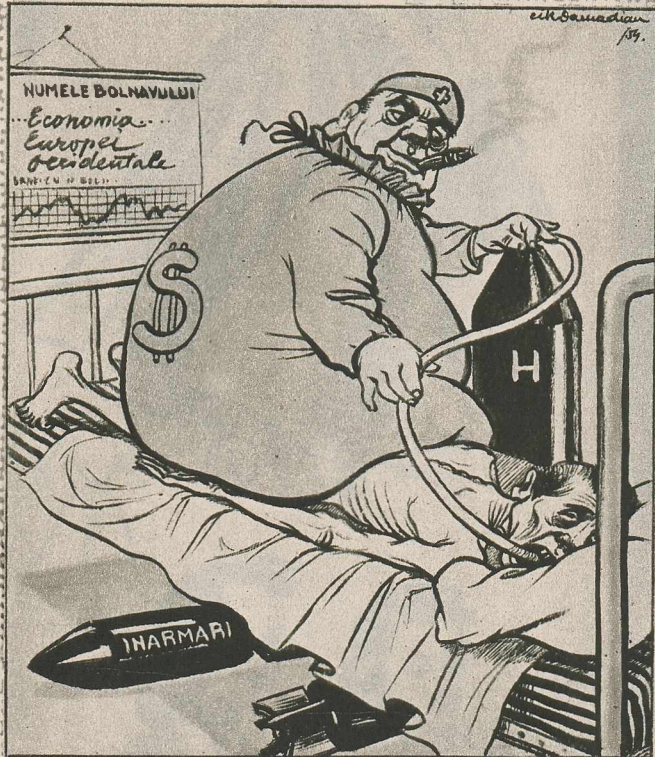
Acțiunile americane în vederea remilitarizării Germaniei occidentale atîșă delirul războinic al revanșarilor de la Bonn. Iată câteva titluri semnificative extrase din presa revanșardă germană imediat după conferința de la Londra: „S-a ajuns aci: vei fi soldat!”, „Contingentele 35 și 36 primii recruți germani”; „Armata germană va avea nevoie din nou de „fete-blitz”; „Așa merg lucrurile... în războiul viitor”; „Soldatul german N.A.T.O. (al blocului atlantic N.R.) va costa anual 10.000 mărci”.

Cunoscutul scriitor german Thomas Mann, care în anii regimului hitlerist a trăit în emigrație și care în prezent trăiește în Elveția, s-a pronunțat în mod ferm împotriva politicii de reînviere a militarismului german. Într-un articol pe care l-a publicat în săptămînalul francez burghez „Express”, Thomas Mann face un adevărat rechizitoriu planurilor imperialiste de refacere a mașinii de război hitleriste, avertizînd asupra pericolului pe care îl prezintă aceste planuri nebunesti. În fotografie: Thomas Mann.

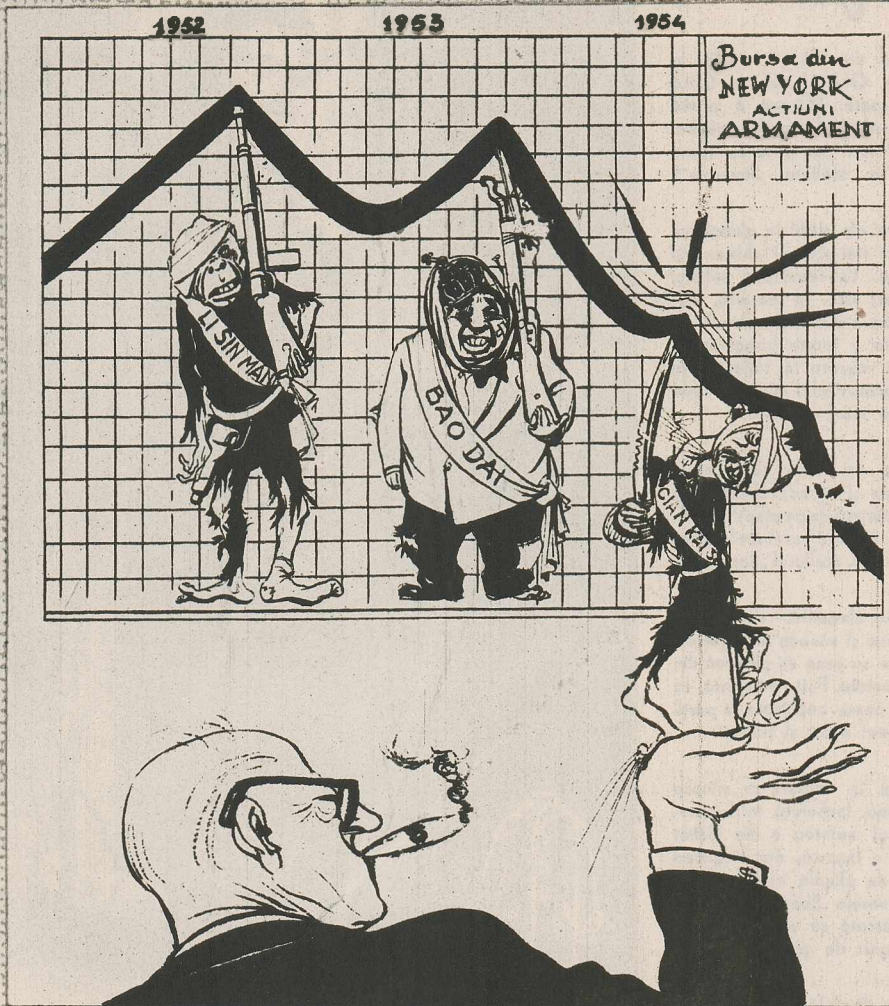

Cronica internatională

de Cîk DAMADIAN

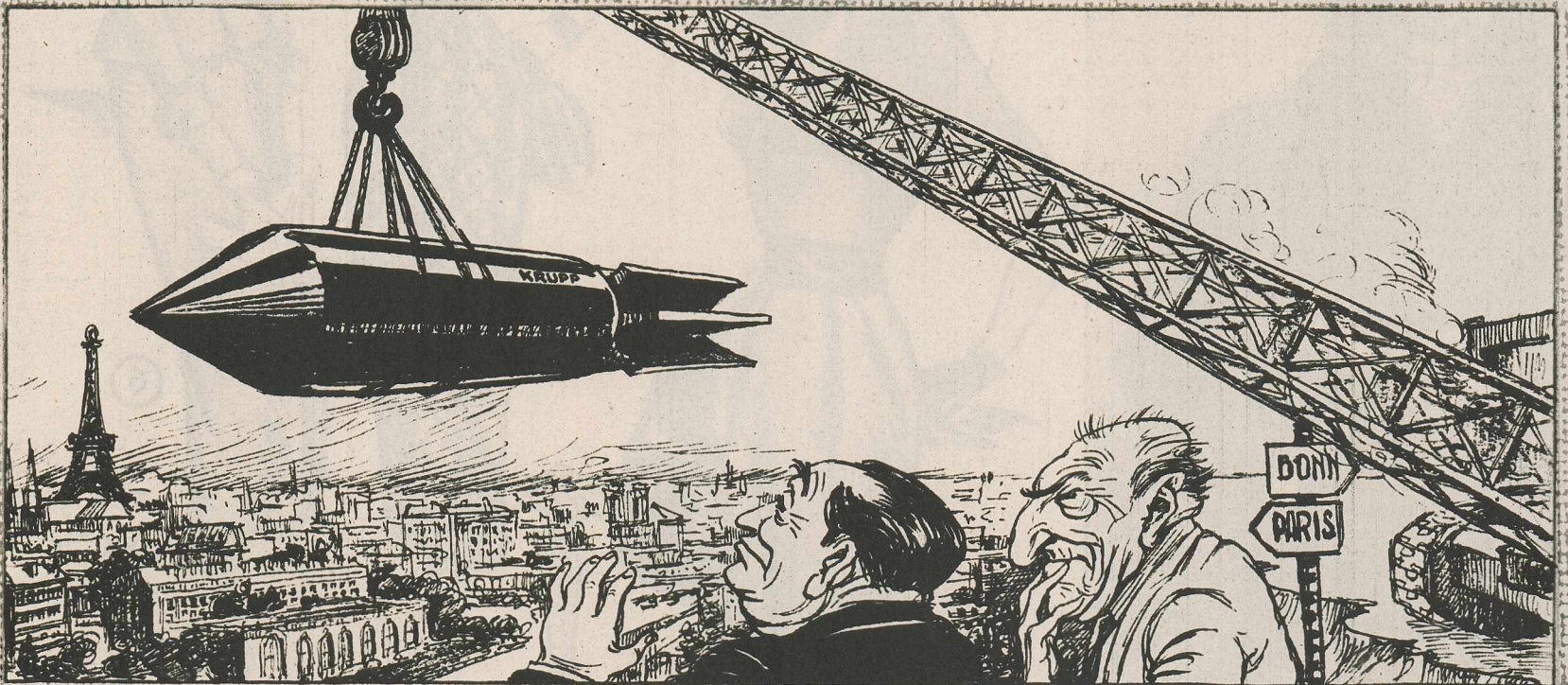

DOCTORUL: Diagnostic = sufocare economică generală
Tratament = mărirea dozei de hidrogen

MĂSURI ÎMPOTRIVA CRIZEI ÎN S.U.A.

Pentru a netezi calea refacerii Wehrmacht-ului, participanții la conferința de la Londra au purtat discuții diversioniste cu privire la așa-zisele „proporții” ale reînarmării Germaniei occidentale.

MENDÈS-FRANCE: Nu pot să accept o asemenea proporție! Trebuie redusă un pic...

Moda

1 Haină dreaptă cu gaică la spate. Gulerul șa se ridică puțin în spate. Mîneca e prinsă într-o manșetă strîmtă, despîcată. Tighelele late îi dau nota de sport. (Executat la atelierul „Romarta”).

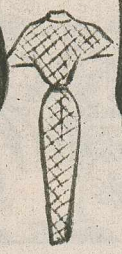
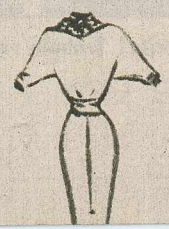
2 Rochie din stofă în dungi, cu mîneci trei sferturi chimono și cu manșete. La terminația colțului de la corsaj este un nasture, dedesubtul căruia e prinsă o fundă de pichet. Fusta e foarte bogat croită cu aceeași mișcare în talie, ca la corsaj. La acest model accentul cade pe jocul de linii.

3 Palton de iarnă cu reverele ridicate și mîneci chimono cu manșete. Tăietura de pe piepți se continuă oblic, formînd buzunarele. (Model executat la atelierul „Romarta”).

4 Rochie elegantă, cu croiala chimono și mîneca trei sferturi. În decolteu se pune un plastron din dantelă, montant. Fusta e îngustă, cu cîte două pense necălcate în părți. Cordonul e lat și fronsat.

5 Rochie în carouri, cu mîneca chimono, încheiată în doi nasturi. Reverul neîntors e din pichet alb. Fusta e îngustă, dar lărgimea îi e dată de pliurile necălcate din mijloc și pensele libere din părți. Talia e marcată cu un cordon îngust de piele.

6 Rochie de stofă din două piese, cu gît montant. Gulerul este aplicat peste umări, ieșind din pensele de la piepți. Fusta este îngustă cu o singură cusătură în spate.

UN TABLOU NECUNOSCUT AL LUI *Tintoretto*

INTRAT IN MUZEUL DE ARTĂ AL R. P. R.

de prof. acad. G. OPRESCU

În ultimul timp, în colecțiile Muzeului de Artă al R.P.R. a intrat un grup însemnat de opere, picturi românești și străine, și câteva tapiserii. Ele provin dintr-o colecție de la Ate-neul Republicii, veche de mai bine de 50 de ani, aproape necunoscută publicului, ținută o-dinioară în condiții care au provocat ruina unora dintre opere. Printre tablourile străine, unul merită să ne rețină îndeosebi atenția. Este vorba de un tablou al lui Tintoretto, de mare valoare, care, adăugându-se operelor pe care le posedă muzeul, întregeste în chip minunat imaginea ce ne rămîne de la școala venetiană din secolul al XVI-lea.

Authorul tabloului se numea în realitate Iacopo Robusti, numele de Tintoretto provenindu-i de la porecla tatălui său, vopșitor de stofe. Tânărul pictor s-a format în tinerețe sub înfrîngerea lui Tizian, fapt care se poate vedea și din tabloul pe care îl vedeți reproduș. O activitate intensă de mai bine de 50 de ani i-a permis lui Tintoretto (născut în 1512, mort în 1594) să îmbogățească tezaurul artistic al Veneției cu nemuritoare capodopere. Geniul lui și-a găsit adevărata sa expresie în pictura monumentală. El a acoperit pereții și plafoanele sălilor din Palatul Dogilor, pe cele ale spitalului Scuola din San Rocco și altarele multor biserici, cu mii de figuri, luate cînd din subiecte religioase, cînd din mitologie. Cea mai mare parte a lucrărilor sale sînt fixate de clădirea pentru care au fost create — fapt care îngreuiază cunoașterea în restul lumii a operei sale; de aceea, bucuria de a

avea în București o nouă operă însemnată a acestui mare artist, mai rar reprezentat în muzeele străine decît Tizian, de pildă, este cu atît mai mare.

Tabloul reprezintă o Bună Vestire. Scena se petrece nu într-o casă săracă, cum ne-am aștepta conform povestirii biblice, ci într-un mare palat venetian din secolul al XVI-lea, o sală imensă, numai în marmură și piatră sculptată și lustruită, care se deschide în fața noastră ducînd, printr-o arcadă bogat ornamentată și larg deschisă, într-o grădină luminată de soare.

Sfioasă, dar și uimită de ceea ce vede, fecioara Maria, surprinsă pe cînd se ruga, ascultă vorbele arhanghelului ce apare plutind pe un nor. Ea poartă o rochie purpurie și o mantie albastră, iar pe cap un văl transparent ce-i acoperă părul ca o bonetă. Arhanghelul, un tînăr robust, cu forme atletice, e îmbrăcat într-un vestmînt ușor, alb-smîntîniu, care-i lasă descoperite gamba și partea de sus a trupului. Mîna-i dreaptă e ridicată, ca să atragă atenția, iar în stînga ține un crin alb, simbolul nevinovăției. Deasupra grupului zboară un porumbel alb.

O compoziție în mare parte asemănătoare cu aceasta, ceva mai mare ca dimensiuni, dar în ce privește decorul nu atît de minuțios tratată, se găsește la Muzeul din Berlin.

Intrarea unei lucrări de atît de mare importanță în colecțiile Muzeului de Artă al R.P.R. unde se așează alături de cele mai bune opere pe care le posedăm, constituie un eveniment ce merită să fie adus la cunoștința publicului.

Noua stagiune teatrală a adus pe scenele Capitalei, ca și pe cele ale teatrelor din provincie, o serie de premiere valoroase, care au trezit viul interes al publicului. Prezentînd piese originale, inspirate din noile realități ale vieții noastre, ori evocînd momente dramatice din trecutul de luptă al poporului, făcînd cunoscute noi lucrări sovietice ori piese din patrimoniul dramaturgiei clasice universale, spectacolele stagiunii contribuie în mod eficient la lărgirea cunoștințelor cultural-artistice ale maselor.

Fotografiile alăturate aduc imagini din cîteva noi premiere:

Teatrul Național „I. L. Caragiale” a prezentat piesa Mariei Banuș „Îndrăgostii” (fotografia 1). Înfrîngînd viața unui mare șantier și mai ales conflictele de clasă ce se întîlesc pe măsură ce construcția înaintează, autoarea ridică în această piesă și interesanta problemă a caracterului nou pe care îl capătă, în aceste condiții, relațiile de dragoste dintre oamenii noi.

Publicul bucureștean poate vedea de asemenea o serie de spectacole realizate cu piese ale clasicii dramaturgiei universale.

Noi premiere teatrale

Printre acestea spectacolul prezentat pe scena Studioului actorului de film „C. Nottara” cu piesa „Mincinosul” de Goldoni (fotografia 2). Înfrîngînd aprecieri călduroase.

Cea de a treia fotografie prezintă o scenă din opera maghiară „Gül Baba” de Huszka Jenő — operetă ce evocă într-un feeric cadru de basm unele aspecte ale luptei din urmă cu decenii a poporului maghiar împotriva căptărilor otomane. Pusă în scenă de colectivul Teatrului Maghiar de Stat din Sf. Gheorghe, opera se bucură de un frumos succes, stimuînd tînărul ansamblu la noi și valoroase realizări.

Piesa lui Cezar Petrescu și Dinu Bondi, „Pirjolul”, închinată evenimentelor anului 1907, a căpătat în interpretarea colectivului Teatrului Armatei o realizare plină de autentic dramatism. (fotografia 4).

PE BORDUL UNEI NAVE COSMICE

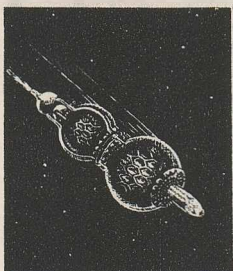
de A. STERNFELD

Din antichitate — mitologiile tuturor popoarelor dau desigur acest lucru — oamenii au fost preocupați de problema zborului spre alte corpuri cerești. Dar nici timpurile moderne, cu dirijabile și apoi cu avioane, n-au putut să satisfacă această năzuință. Abia apariția motoarelor cu reacție va permite, pe baza folosirii tehnicii moderne, construirea unei nave cosmice, cu ajutorul căreia omul să viziteze alte planete.

Uniunea Sovietică, țara cu știința și tehnica cea mai avansată din lume, deține și în domeniul cercetării problemelor de astronaautică, poziția de frunță. În cartea sa „Zborul în spațiul cosmic”, savantul sovietic A. Sternfeld, laureat al Premiului Internațional de încurajare a astronautei, expune, după un scurt istoric al problemei navigației interplanetare, condițiile pe care o asemenea navă cosmică trebuie să le îndeplinească pentru a călători în univers.

Propulsată cu ajutorul unei substanțe ejectate constituită dintr-un gaz de combustie, nava va înainta într-un sens opus sensului de scurgere a gazului. Ea va avea o formă sferică, deoarece călătorind în spații vide nu va avea de întâmpinat rezistență la înaintare, deci nu-i va fi necesar un profil aerodinamic, specific avioanelor...

În fragmentul pe care-l reproducem, se arată cum va fi viața pe bordul acestei nave, care va călători spre una din planetele sistemului nostru solar.

Nava cosmică în plin zbor...

...Vom încerca să descriem viața din interiorul unei nave cosmice, după ce motorul va fi oprit și aparatul, înaintând în virtutea inerției, va fi devenit un minuscul corp ceresc.

Cu toate că organismul omenesc nu poate trăi decât în anumite condiții foarte precis determinate, șe-

derea în interiorul navei cosmice nu pune probleme care să nu poată fi soluționate. S-a mai întâmplat ca unii oameni să fie nevoiți să petreacă un timp oarecare într-un spațiu închis, ca, bunăoară, într-un submarin scufundat sub nivelul mării. Batisfera^{*}), nacela unui balon stratosferic, cabina unui avion stratosferic — constituie tot atâtea exemple de absolută izolare a omului în raport cu mediul său obișnuit.

În afară de pasageri, cabina unui aparat interplanetar va adăposti toate obiectele necesare vieții lor, precum și aparate științifice. Un dispozitiv automat va asigura menținerea constantă a presiunii aerului. Dacă această cabină este construită dintr-un material permeabil pentru razele ultraviolete și alte raze (ceea ce de altfel este puțin probabil), va trebui să se recurgă la un strat protector, bunăoară de ozon; căci e suficient un strat de ozon gros de 2 mm pentru a absorbi în întregime aceste raze, în condițiile unei presiuni atmosferice normale.

Lumina va fi asigurată de lumina naturală a soarelui, cu excepția unor cazuri foarte rare, când nava cosmică va trece prin zona de umbră produsă de o planetă sau de satelitul ei. Dacă nu va fi posibilă amenajarea unor geamuri care să dea direct înspre exterior, atunci razele de lumină vor putea fi introduse în cabină printr-un sistem de lentile și oglinzi. În cazul acesta, observațiile vor fi făcute prin periscop.

Energia solară va putea fi folosită drept sursă de căldură și de lumină, fie în mod direct, fie prin transformarea intermediară în energie mecanică sau electrică, cu ajutorul procedeelor obișnuite. Astfel, bunăoară, razele concentrate ale soarelui vor încălzi cazanul unei mașini cu aburi sau al unei turbine și aceasta va acționa un generator. Lămpile electrice și în general toate aparatele bazate pe folosirea rezistențelor electrice vor trebui protejate împotriva temperaturilor scăzute, căci altfel, rezistența lor va scădea practic la zero și funcționarea lor va fi tulburată (un bec incandescent, bunăoară, nu se va mai aprinde).

Folosirea razelor solare ca mijloc de încălzire a bucătăriei nu va fi întotdeauna recomandabilă; pregătirea legumelor prin

^{*}) Aparat care permite omului să coboare în apă, la o adâncime de sute de metri sub nivelul mării, fără costum de scafandru.

acest procedeu nu scade cu nimic gustul lor, în schimb carnea se descompune și putrezește.

Pasagerii vor putea ieși ușor din nava cosmică cu ajutorul unei camere de ecluză, din care aerul va fi pompat după ce ei vor fi luat loc înăuntrul său (aceiași procedeu va fi folosit și pentru îndepărtarea tuturor gunoaielor).

Pentru aceste „plimbări”, pasagerii vor trebui să îmbrace neapărat anumite costume, confecționate pe baza aceluiași principiu ca și costumele scafandrilor submarini; slaba diferență dintre presiunea interioară și exterioară le va face să fie foarte ușoare.

Aerul necesar pentru respirație trebuie să fie conservat sub formă comprimată sau lichidă, într-un rezervor special care să facă parte din costumul de scafandru sau să fie trimis din nava cosmică, cu ajutorul unei conducte.

Dacă în interiorul navei cosmice nu a fost creat un câmp artificial de gravitație, atunci fenomenele fizice se vor petrece cu totul altfel decât pe Pământ. Lipsind forța gravitației, noțiunile de „sus” și „jos” vor dispărea. Forțele de atracție dintre obiectele din interiorul navei cosmice vor fi imperceptibile, dat fiind faptul că masa substanței corpurilor existente în navă este atât de mică. Repausul va fi posibil în orice poziție. Mersul va fi însă imposibil, deoarece nu va mai exista nici o presiune exercitată de picior asupra solului și, prin urmare, nu se va produce nici frecarea necesară pentru a mișcare de deplasare. Pentru a ne putea deplasa deci în interiorul navei cosmice va trebui, fie să ne agățăm de perete sau de obiectele fixe, fie, dimpotrivă, să ne îndepărtăm de acestea, împingându-le. În exterior, călătorii îmbrăcați în costumele lor de scafandru vor trebui, firește, să mențină legătura cu nava cosmică prin intermediul unui cablu. Ei vor putea purta cu ei un obiect greu, legat de o frânghie, iar deplasarea într-o direcție oarecare o vor face aruncând acest obiect în direcția opusă (în virtutea legii conservării poziției centrului masei).

Același rezultat se va putea obține cu ajutorul unei mici rachete sau al unui pistol, însă cu prețul unei pierderi de masă ireparabile.

Folosirea mobilierului sau a uneltelor obișnuite va fi cu neputință. Pentru a le putea menține la locurile lor, ele vor trebui fixate; toate cratițele vor fi prevăzute cu capace și acționate de o mișcare de rotație care să determine lipirea conținutului de pereții lor. Vor fi de mare folos aparatele electrice și electromagnetice.

Sub influența tensiunii de la suprafață, un lichid vărsat într-un recipient va lua o formă sferică. Dacă el va fi pus în contact cu un corp solid, puterea forțelor de adeziune va putea fi superioară forțelor tensiunii de la suprafață și, în cazul acesta, lichidul se va răspândi pe suprafața corpului respectiv. În general, folosirea lichidelor va produce o sumedenie de dificultăți. Călătorii nu se vor putea spăla decât cu ajutorul unui burete. Pentru a putea goli o butelie, va trebui sau să o „tragem” literalmente ca pe o cutie de pe lichidul pe care-l conține, sau să recurgem la efectele forței centrifuge, învârtind-o cu brațul întins, sau să scoatem lichidul cu ajutorul unei pompe.

Hainele vor trebui să fie confecționate în așa fel, încât să rămână în contact cu corpul, independent de elementul gravitației...

...Cum se va stabili greutatea corpurilor în cursul zborului cosmic? Să atrănm de un cântar cu arc o greutate de 1 kg. Până în clipa decolării, arătătorul cântarului se va opri în dreptul cifrei 1. Dar în clipa demarării motorului, cântarul va arăta două, trei sau patru kilograme, după cum accelerația rachetei va fi de două, de trei sau de patru ori mai mare decât accelerația gravitației la suprafața Pământului, știut fiind că greutatea unui corp este egală cu masa lui, înmulțită cu accelerația. În clipa când motorul va fi oprit, indicatorul cântarului va arăta zero. Prin urmare, în timpul zborului cosmic va fi cu neputință să ne servim de un cântar obișnuit, cu arc. Va trebui să folosim o balanță centrifugală, care funcționează pe baza forței produse de mișcarea de rotație, forță care va apăsa arcul balanței.

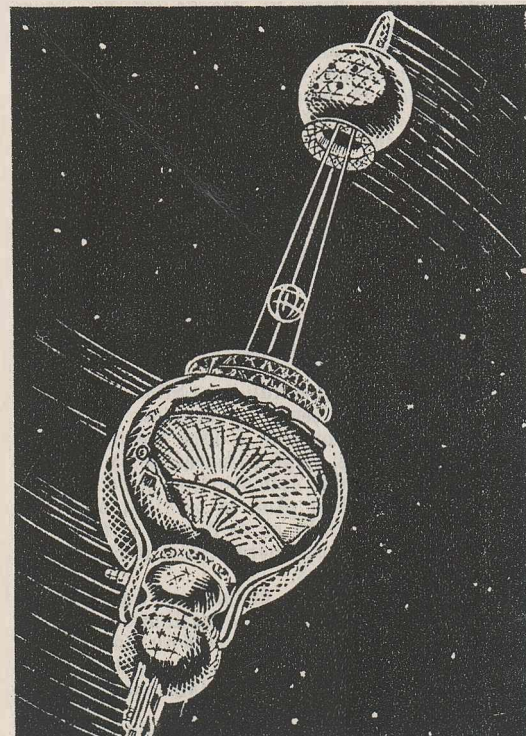
Un arzător nu va funcționa în cabina navei noastre cosmice decât dacă vom îndrepta permanent asupra lui un curent de oxigen, căci, altfel, produsele rezultate din ardere nu se vor îndepărta de flacără și o vor înăbuși.

Vedem prin urmare că viața în interiorul navei cosmice va fi din numeroase puncte de vedere mai anevoioasă și, doar sub câteva aspecte, mai lesnicioasă decât cea obișnuită. În orice caz, după cum s-a văzut mai sus, se poate crea — fără greutate deosebită — o gravitație artificială. În această situație, anumite dificultăți dintre cele semnalate vor dispărea.

Probabil că adaptarea la noile condiții neobișnuite nu va pune pentru om probleme prea mari. În schimb, se presupune că animalele nu se vor putea obișnui cu lipsa gravitației.

Menținerea temperaturii la nivelul dorit se va putea realiza cu ajutorul încălzirii artificiale. Pereții cabinei vor trebui deci să fie înzestrați cu dispozitive calorifuge. Acest procedeu însă, care implică consumuri de combustibil, nu va fi necesar decât în cazul expedițiilor în regiunile situate la marginile sistemului solar, unde soarele „nu mai încălzește” de loc sau încălzește foarte puțin. Procedeu obișnuit de încălzire va consta în folosirea razelor solare. Într-adevăr, se știe că orice corp supus acțiunii razelor solare se încălzește sau se răcește până ce can-

Crearea unei forțe de gravitație artificială pe bordul navei cosmice: cele două părți ale sale, unite prin cabluri, se rotesc în jurul centrului comun al masei.

Cuceritorii VĂZDUHULUI

După o plăcută călătorie în aer...

mari înălțimi, li se pare acum de-a dreptul copilăresc jocul cu parașuta legată de turn. Cu toate acestea, ei sînt nelipsiți de la fiecare încercare. Apoi urmează perfecționarea. Sportul cu parașuta cere și el multe „butoaie de transpirație“, dar mai ales... îndrăzneală, curaj să înfrunți înălțimile, să străbați văzduhul în zborul lin al parașutei.

*

Trupurile vînjoase și bronzate se unduiau ritmic sub razele soarelui. Aerul dimineții răcorea frunțile tinerilor elevi ai școlii de parașutiști sportivi. Erau la cel de al doilea exercițiu de gimnastică G.M.A. Ceva mai la o parte un avion își făcea și el „încălzierea“. Peste puțin timp avea să ridice, rînd pe rînd, spre zările albastre, pe tinerii gata pregătiți de aruncare.

Programul continua. Se desfășurau acum probele la inele, trapez, scară progresivă, saltea... Toate făceau parte din antrenamentul special. A urmat un alt examen dificil: plierea parașutei. Sub supravegherea atență a instructorilor, zeci de mîini aranjau cută peste cută mătasea moale și alunecoasă. În câteva clipe au și fost echipați. Într-o ordine perfectă s-au îndreptat spre avion. O rotire... încă una... și încă una, pînă cînd avionul se pierdu în zare.

*

— Acum sări tu, Marine! Marin, cu mîna încleștată pe cablu, se apropie de ușă păstrînd poziția indicată de instructor la cursuri. Nu mai avea emoții. Calm, sigur

pe el, se aruncă în gol. Era acum rîndul lui Nicolae Popescu. Ajunsesse pînă la ușă cînd...

— Ce faci, Popescule, nu sari?

— Eu... mai... stau puțin. Prin față i-au trecut pe rînd toți prietenii. Pilotul privi lung la el și începu să ridă:

— Ei, ce facem? Punem o scară? Obrajii lui Nicolae s-au făcut roșii ca focul. Se simțea mic de tot și... stingher. Cătă în grabă spre ușă și... țîști afară! Plutea fericit. Învinse. Cînd a ajuns jos, prietenii l-au luat în primire:

— Bravo, Nicolae! Nu ne-ai făcut echipa de rușine. Și într-adevăr, de atunci tînărul Popescu nu a făcut pe nimeni de rușine și nici pe el nu s-a făcut. La antrenament ca și la concurs el sare întotdeauna primul. Încrederea colectivului l-a ajutat să învingă teama.

Purtînd pe brațe parașutele grele, tinerii sportivi se îndreptau spre sala de cursuri. În drum, au zăbovit câteva minute pentru a asista la un joc de fotbal ce se încinsese între cei care terminaseră programul. Au plecat împreună cu învingătorii și învinșii. În urmă, răsuna cîntecul îndrăgit atît de mult:

Pe cerul azuriu, pe norii
trotieniți,
Victorioși purta-vom pe
aripi
Al muncii ideal, al păcii
drag stindard,
Tot ce voim noi, tineri
muncitori.
Parașutiști sportivi, aviatori.

V. HANGANU
O. GRIGORESCU

Abia răsărise soarele. Un zumzet ca de bondar își atrăgea privirile în sus. Pe ecranul albastru al cerului un punct strălucitor creștea mereu. După câteva clipe, cerul se împetrișă cu pînzo viu colorate de forma unor ciuperci.

— Merg bine băieții. Nici n-ai spune că sînt la primul lor zbor.

Instructorul superior Anghel Ciucur privea mulțumit prin lentilele binocului său mare fiecare mișcare a celor de sus. Cîțiva dintre ei dovediseră pînă acum mult talent. Agățați de mînunchiul de fire argintii, cobora legănîndu-se ca într-un serînciob o duzină de tineri îmbrăcați în haine albastre. Emoțiile cele mai „tari“ fuseseră învinse. Se simțeau bucuroși și unii începuseră chiar să cînte. Întrerupte de adierea zefirului, ajungeau pînă la noi minunatele versuri ale cîntecului parașutiștilor:

Pe cerul alb senin
Suim meru, suim
Și-n avîntul nostru tineresc
dorim

In gol să ne-avîrlim,
In aer plutim
Văzduhul să înfruntăm de
mii de ori,
Parașutiști sportivi, aviatori.

Una cîte una, pînzele multicolore au ajuns la pămînt. Hariton Stoican, un tînăr cu fața plină de zîmbet, își strîngea la un loc mătasea întinsă pe covorul verde de iarbă. A luat apoi parașuta sub braț și, vesel, ca după o mare izbîndă, a pornit către grupul de prieteni care-l așteptau.

— Cum a fost, Stoicane?

— Plăcut, tovarășe instructor, numai că am ajuns prea repede. Nici n-am apucat să-mi termin cîntecul măcar!...

— Ei, lasă că o să-l termini tu mîine.

În aceeași zi, la turnul

de lansare din Parcul de cultură și sport „23 August“, era o animație deosebită. Se adunaseră tineri din toate cercurile de aviație sportivă ale Capitalei, dornici să facă primii pași în lansarea cu parașuta. Cei care veniseră mai tîrziu priveau cu invidie la cei care în curînd aveau să cunoască din nou bucuria desprinderii de la pămînt și a plutirii în aer. Un „întîrziat“ se ținea scai de prietenul său de mai din față.

— Măcar 10 metri să mă urc, Ioane. E a treia zi de cînd vin și tot n-am mai apucat rîndul.

Seara, mulți au plecat veseli și mulțumiți de la turn. Alții... doar cu speranța că a doua zi vor fi mai norocoși. Și așa în fiecare zi, parașutismul, sportul celor îndrăzneți, este îndrăgit de tot mai mulți tineri. Celor avansați, obișnuiți cu aruncările de la

Tineri elevi parașutiști înainte de salt.

Ajutorul colectivului M-A DUS LA VICTORIE

Am pornit în circuitul ciclist din acest an cu multe nădejdi. Alături de tovarășii mei de echipă mă pregătisem intens pentru această întrecere, atât de grea, dar atât de frumoasă.

Din deplasările făcute peste hotare și mai cu seamă din înfrînirile susținute în Uniunea Sovietică, învățasem multe. Așa că așteptam cu nerăbdare clipa în care starterul va da plecarea în cursa ce avea să dureze 14 zile.

Au trecut destul de ușor primele etape. Faptul că echipa noastră s-a clasat pe locul II, în etapa contra cronometru pe distanța Buzău-Brăila, realizând o medie orară de 46 km, mi-a dat multe speranțe.

Voi vorbi însă nu despre aceasta, ci despre etapa cea mai dură din circuit, despre etapa care ne-a pus la grea încercare posibilitățile și voința de luptă: etapa Piatra-Neamț—Toplița. Am pornit din Piatra-Neamț pe o vreme ploioasă și foarte rece. Cu cât ne apropiam de munte tot mai mult ploaia se transforma în lapoviță; pînă la urmă au început să cadă fulgi de zăpadă. Pe fețe ni se așternuse o mască de noroi, care ne împiedica aproape să ve-

de Constantin DUMITRESCU
maestru al sportului,
campion de mare fond al R.P.R.

dem drumul. Mfinile și picioarele începuseră să ne înghețe. Unii dintre noi s-au oprit. Eu mă aflam în plutonul frunțaș al cursei. Moiceanu, tovarășul meu de echipă, era pe primul loc, Istrate și Sebe în apropierea lui. Cînd am ajuns la urcușul de la Borsec, zăpada care acoperea drumul atîngea 25 cm. Frigul și vîntul, ca și ninsoarea, se întetiseră. Aici am avut un moment de mare slăbiciune care, să fiu sincer, s-ar fi putut solda cu abandonul meu. Mfinile îmi erau atât de înghețate, încît refuzeu să mai țină ghidonul. N-am mai putut pedala și am oprit. Gîndindu-mă la cei peste 100 de km care mai erau de parcurs pînă la Tg. Mureș, pentru prima oară am fost gata să abandonez. În clipa aceea, știu că mi-au venit lacrimi în ochi. Singur încercam să mă conving că de frig — dar nu, nu asta a fost...

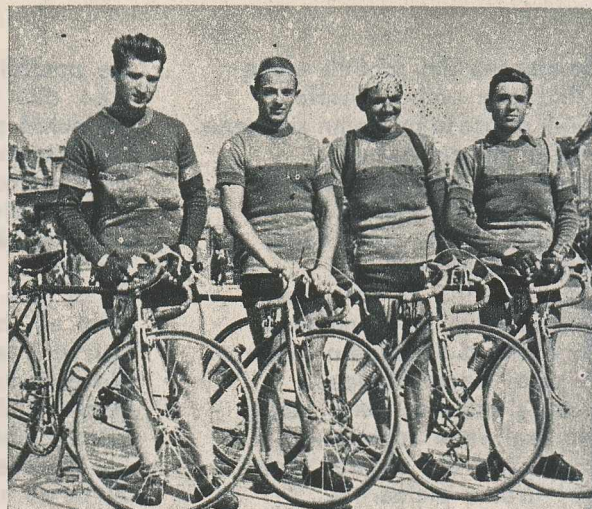
Stăteam așa pe marginea șoselei ninse. Au trecut de mine Marin Niculescu, apoi alții, și alții. E atât de greu să-i vezi pe alții ducîndu-se... Deodată o mașină opri lîngă

mine. În primul moment nici nemi-am dat seama cine sînt cei din mașină. Am auzit apoi glasul

cunoscut al antrenorului nostru Simionescu: „Ce-i cu tine, băiatule?” Abia am putut îngăima cîteva vorbe, căci buzele îmi erau prea înghețate. „Nu mai pot, mi-e tare frig”...

„Lasă, băiete, te dezghețăm noi și pleci mai departe. Istrate, Moiceanu, Sebe, au trecut; cum să rămîi tu?”

E drept, la asta mă gîndisem și eu, dar... M-au frecat cu zăpadă, apoi cineva din mașină a scos o pufoaică, altul o pereche de mănuși de lînă. Imbrăcat de sus pînă jos, m-am urcat din nou pe bicicletă. După primul kilometru parcurs am simțit că încep să mă încălzesc. Mașina asociației a mers un timp în spatele meu. Auzeam mereu: „Așa, flăcăule, cu curaj, coboară tare, fi prinzi tu pe primii” și asta mă încuraja. Am coborît atât de iute muntele Creanga, cum poate n-am mai făcut niciodată o coborîre. Cînd i-am zărit pe cei din față am înțeles că-i pot și ajunge. Trec de Moiceanu, oprit în drum cu o pană, apoi de ceilalți, și iată-mă sosit primul în Toplița, sfîrșitul etapei.

Greutățile dificilei etape Piatra-Neamț—Toplița au fost trecute. Iată-i pe componenții echipei Progresul C.P.C.S., cîștigătoarea circuitului ciclist al R.P.R., fotografiați la Tg. Mureș, înainte de a porni într-o nouă etapă. De la stînga la dreapta: C. Dumitrescu, G. Moiceanu, C. Istrate, St. Sebe.

Acum, după ce circuitul a luat sfîrșit, îmi amintesc că în fiecare etapă s-au petrecut diferite întîmplări. Dar cea mai puternică amintire din acest circuit îmi va rămîne cea povestită mai sus. Pe drumul etapei Piatra-Neamț—Toplița am învățat să lupt pînă la capăt, am înțeles că victoria e cu atât mai frumoasă, cu cît e mai grea, că spiritul de echipă; ca și ajutorul

primit de la colectiv, poate fi hotărîtor. Îmi voi aminti cu bucurie de această etapă, ca de întreg circuitul și din alt motiv: în etapa Piatra-Neamț—Toplița, ca de altfel pe întreg parcursul cursei, cicliștii noștri au arătat că au toate calitățile tinereții, ale sportivului de tip nou: dîrzenie, curaj și voința de a învinge. Circuitul R.P.R. de anul acesta a fost cursa tinereții.

Pilot și parașutist, doi tineri care se înțeleg de minune. Zborul care urmează să-l facă împreună peste cîteva clipe îi va apropia și mai mult.

DUPĂ REȚETE AMERICANE..

Pianul este un vechi instrument muzical — urmașul clavicinului — care nu o dată ne-a delectat cu sunetele sale melodioase. Toți marii compozitori au compus la pian operele lor de geniu. Paginile muzicale ale lui Cealkovski, Chopin, Schubert, Beethoven, Rachmaninov, Liszt sau Mozart s-au înfiripat mai întîi pe clapele unor pianouri.

Dar iată că în apus pianul a fost transformat într-un obiect de „record sportiv”. Pentru aceasta nu a fost folosită greutatea sa; nu s-a găsit nici un halterofil care să-l ridice singur. Și nici un atlet nu s-a încumetat să-l folosească pentru sărituri în înălțime sau lungime, ci s-a descoperit doar că se poate face „sport”, bătîndu-se recordul de durată al cîntatului la pian.

Așa cum aflăm din paginile ziarului „Sovietski Sport”, pianistul vest-german Heinz Arntz, dornic de glorie „sportivă”, s-a așezat în fața unui „Royal” și a cîntat neîntrerupt

timp de 365 ore, ceea ce înseamnă 15 zile și tot atîtea nopți. În sala care găzduia această tentativă de „record” mondial, s-au perindat în acest timp nenumărați spectatori, dornici să găsească și în muzică senzații „tari”. Din punct de vedere financiar tentativa a reușit, aducînd cîștiguri apreciabile organizatorilor.

Ziarele vest-germane au făcut multă vîlvă în jurul acestei performanțe, socotite „sportivă”.

„Campionul” a declarat că se află într-o formă excelentă și ar mai fi putut cînta lejer cîteva zile dacă nu survenea moartea mamei sale, ce a avut loc tocmai în timpul „tentativei”. Fiind unicul ei fiu, Arntz n-a putut lipsi de la înmormîntare...

Iată cum și-a făcut loc bătrînul pian în inventarul materialelor „sportive” al competițiilor regizate după rețete americane.

I. O.

Răscăla pantofilor

de Ion GHEORGHE

Se-ntorcea din schimb alene
Dînd prin umbra caselor,
Că-l prinsese-un somn și-o lene
Pînă-n miezul oaselor.
Cînd coti apoi pe-o strădă
O băgă pe mîncă!...
Nu mai știe ce să creadă,
Simte că alunecă.
Duce-o mîină să se-agațe
De un stîlp, de-al nouălea,
Și voind să-l prindă-n brațe
A picat de-an boulea...
Lung și-ntins ca pe o targă
Nu mai vede soarele —
L-au răpit din strada largă
Și-l tîrîsc, picioarele.
Sar și-l duc pe după gară
La-ncruciușul căilor,
Iar pantofii lui strigară:
„L-am adus, flăcăilor!...
Ia să-i dăm o răbuială
Să-l pisăm ca-n rîșniță.
Faci pantofi de mîntuială,
Pui de coropișniță!...”
El văzu o-ntreagă oaste

De pantofi, cu zecile
Că-i dau roată dinspre coaste
Și închid potecile.
Patru cizme mai deoparte
Stau făcînd ca mutele,
Mult îs triste că li-s sparte
Botul și căputele.
Un pantof ieși în față
Și se face că-l înhață:
„Noi am fost odată patru.
Cu venirea serilor
Ne duceau mereu la teaftru
Soațele minerilor.
Cînd ne-au dus a cincea oară
La reprezentajie
Și ne-au scos în vînt afară
Am plesnit în stație.”
Iese iarăși o pereche:
„Noi... cu boala branțului;
Mucavaua ceea veche
Ne-a dat pradă șanțului!...”
Cînd aud de-așa pricină
Vin spre el perechile.
Cum i-ar lua din rădăcină
Nasul și urechile!...
Toate-au dinți lucioși de cuie,
Le scilipesc pafialele,
Sar și-n capul lui se suie,
Dau să-i rupă șalele.
Iar o cizmă, o botină
Dă să-i rupă coastele.
Celelalte sar să-l tîină
— L-au scăpat, ca proastele...
Sar și-i dau în fund cu botul,
Urlă parcă-i ciinele.
El pisat și frînt cu totul
Se ținea cu mîinile...
Și de-acolo... țîn-te, pîrle!
De-i trosnesc picioarele...
Iar în urma lui așvîrle
Două raze, soarele.

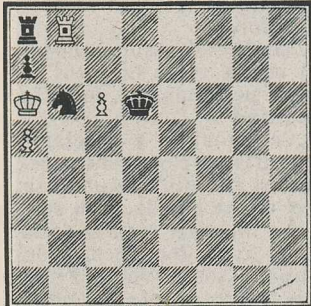

ȘAH

STUDIU

de M. KLIATKIN

Publicat în revista „Șahmatî v S.S.S.P.”

Albul cîștiga

(Controlul poziției. Alb: Ra6, Tb8, Pp.a5, c6. Negru: Rd6, Ta8, Cb6, Pa7)

SOLUȚIA PROBLEMEI DE ȘAH DIN NUMĂRUL TRECUT

Premiul I al maestrului sovietic Guliaev reia într-o formă interesantă vechea temă a „punctelor critice”. După „cheia” 1. Nc3 (amenință 2. Cc6 urmat de 3. Nd2 sau Nd4 mat) apărarea principală a negrului este 1... Da2, amenințînd contrașahuri și păstrînd controlul asupra punctului g2. Mergînd spre a2, dama neagră trece peste „punctul critic” — cîmpul c4, și acum poate urma: 2. Cc4+ C: c4 3. Cd5+ mat (variantă aceasta nu mergea dacă dama s-ar fi aflat la g8); dacă 2... D: c4, atunci 3. Cg2 mat. Dacă negrul se apără cu 1... Th2, atunci albul folosește în mod analog slăbirea

punctului g4: 2. Cd5+ C: d5 3. Cc4 mat și 2... D: d5 3. Cg4 mat. O variantă suplimentară frumoasă este 1... c5 2. Nd2+ Rd4 3. Cc6 mat.

TRIVERB

(5 — 3 — 5)

MONOVOCALICĂ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	C	U	U	R	U	Z				
2	V	M	U	N	V		U	S	U	
3	M		S		T	U	R	H	U	S
4	V		V	L	U	C		V	L	T
5	L	U	T	U	L		U	R		V
6	U	R		C	U	R	M		C	L
7	S	U	P	U	S		P	L	U	G
8		S	V	L		P	L	U	S	
9	V		T	U	R	C	U	L	U	M
10	T	R	U	S	T		T	U	R	F

ORIZONTAL: 1. Plantă prașitoare — Onomatopeea șopotului. 2. Strigăt pe care ecoul ți-l aduce înapoi exact așa cum l-ai slobozit — Usuc. 3. Gen de rozătoare — Rege al rutililor, ucis de Aeneas. 4. Canal — Arbore din pădurile noastre. 5. Materia primă a olarului (art.) — Oraș în Chaldea. 6. Prietenul lui Mikluho Maklai — Sfirșesc — Clor. 7. Vasal...respectuos — Unealtă agricolă. 8. Cilindru la războiul de țesut — Mai mult...catifea. 9. Oraș vechi în Latium, fondat de Telegonus. 10. Formă de organizație economică — Pistă la hipodrom.

VERTICAL: 1. Un anumit fel de nori — Notă muzicală veche. 2. Familie de pasari nocturne — Taur satbatic, zimbru. 3. Operație care poate fi făcută cu apă albă — Fu în stare. 4. Uf! — Om putred de bogat, și trîndav, care își permite luxul cel mai mare (de la numele unui general roman, învingător al lui Mithridates). 5. Epitet dat regelui de la 3 orizontal — Scut! 6. Urbis conditae — Peste cepe! 7. Onomatopeea zgomotului produs prin lovirea monedelor metalice — Plin pînă la refuz. 8. Panglică împletită cu fire de mătase, de argint etc. — Nume ambigen. 9. O jurubiță ceva mai mare — Defect. 10. Rup, trag — Mezzo forte.

Cuvinte rare: Turnus, Rutulus.

DEZLEGĂRILE JOCURILOR APĂRUTE ÎN NUMĂRUL 21

MAREA SĂRBĂTOARE

ORIZONTAL: 1) PROLETARIAT — LENIN. 2) MARINARI — AURORA. 3) UTM — STEMA — ARI. 4) REVOLUTIONARI — ANO. 5) OMEGA — LENINGRAD. 6) GS — TRUD — TAITA. 7) RES — ARID — PAN — ORBI. 8) AVINEAT — BA — AT — ARC. 9) DIRECTIVA — ALTI. 10) ANIS — ABIE — GA. 11) VAST — STALINGRAD. 12) SATE — UIS — ILIR — IEDUI. 13) RAZLIV — COMUNIST. 14) CRIMEEA — NA — ANTAEU.

VERTICAL: 1) PETROGRAD — PARC. 2) AR — MENSEVIC — TARI. 3) OM — VE — SIR — VEZI. 4) LADOGA — NEVA — LM. 5) ER — LA — ATC — SUIE. 6) TITU — TRATIVE. 7) AN — TARITIN. 8) RACI — UD — VIS. 9) IR — OLD —

BASTION. 10) AISNE — PA — ALMA. 11) TANTA — TALIU. 12) AERIANA — BIRNA. 13) LUMINI — TAIN — IN. 14) ERA — GTO — LEGIST. 15) NO — ARABAT — RETA. 16) TIRANA — BRIGADIER. 17) NARODNIC — ADU.

BIVERB AGROTEHNIC

(7 — 11)

Rînduri încrucișate.

CRİPTOGRAFIE

(9 — 2 — 2 — 6)

Marinarul de pe Aurora.

TRIVERB

(8 — 2 — 7)

Cîntale de cereale.

Prelungirea abonamentelor la revista „Flacăra” pentru anul 1955, precum și abonamente noi, se pot face de pe acum la toate oficiile poștale din țară sau la factorii poștali.

REDACȚIA: BUCUREȘTI Casa Poștală 56
S.S.S.P. PIATA ȘCINTEII Tel. 7.60.10 Int. 1788

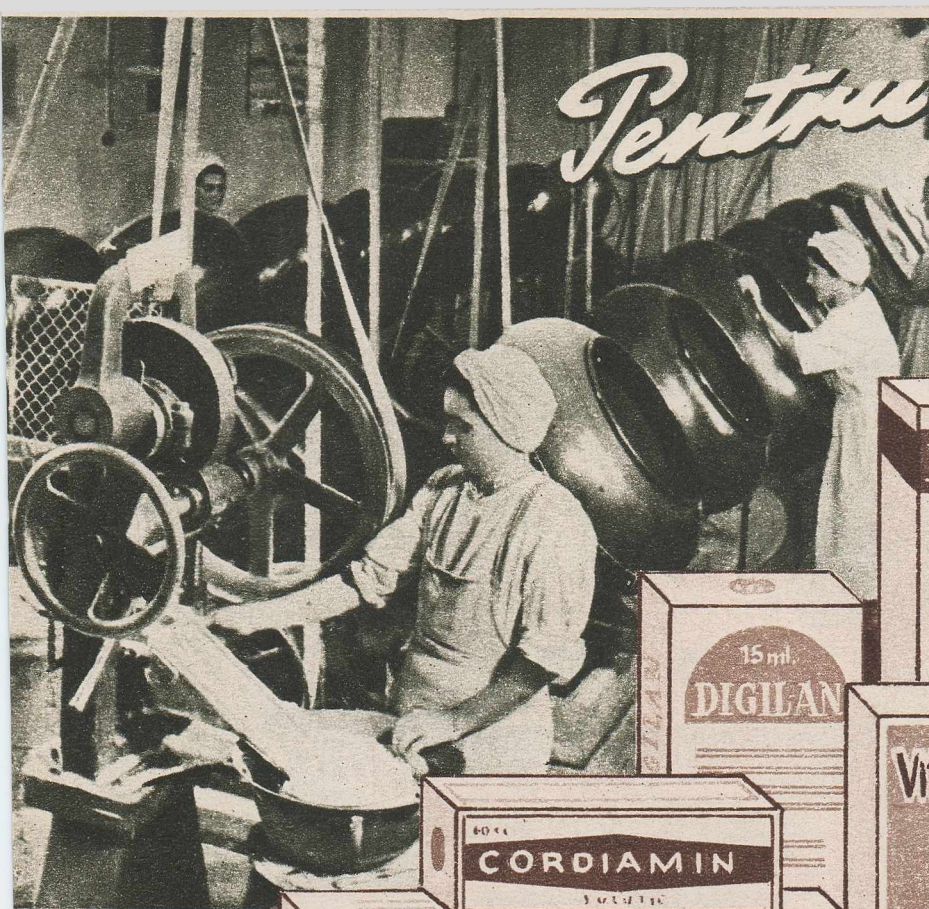
ABONAMENTE: la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL ABONAMENTELOR

3 luni: 9 lei
6 luni: 18 lei
un an: 36 lei

Pentru

SĂNĂTATEA POPORULUI

MEDICAMENTE
suficiente și de bună
calitate

în spitale,

la posturile de prim
ajutor,

la îndemîna medicului.

03-85

Prețul 1,50 lei

